

Barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2024-04-15

Plats och tid: Storskär/Norrskär, kl. 18:00

Kallade: Ledamöter

Underrättade: Ersättare

Vid förhinder: Meddela ersättare och nämndens sekreterare
anton.hallstrom@vaxholm.se

Information: Ärendena har delats in i A- och B-ärenden. Detta innebär att de ärenden som är markerade med A inte kommer att föredras och att de ärenden som är markerade med B kommer att föredras under sammanträdet. Vid frågor om A-ärenden, kontakta gärna förvaltningen innan sammanträdet.

Nedan listas ärendenummer, namn på ärendet samt föredragande person eller funktion.

1. Justering och fastställande av föredragningslistan, Ordföranden
2. B. Utredning av språkförskoleavdelningen Måsen, Myrna Selenius/Annika Fogelström/Nicole Sodendal-Skinstad/Karin Jones-Beskow
3. B. Uppföljning av kommunala aktivitetsansvaret 2022/2023, Anette Häussermann/Monica Lalander
4. B. Ersättning för praktik inom kommunens aktivitetsansvar, Anette Häussermann/Monica Lalander
5. B. Barn och utbildningsnämndens Förslag till mål, indikatorer och budget 2025-2027, Maria Wallander Halen/Lina Tolander
6. A. Analys kränkande behandling 2023, Lars Nilsson
7. A. Kvalitetsrapport KCNO 2024, Monica Lalander
8. A. Skapa långsiktighet i Lärcentrums verksamhet i vuxenutbildningen genom varaktig finansiering, Monica Lalander
9. A. Uppföljning av gymnasieelever från Vaxholms stad läsåret 2023/2024, Lina Tolander

10. A. Rapport skolansökan 2024, André Wallin
11. A. Svar på nämndinitiativ (WP) - Gällande resursfördelning, André Wallin
12. A. Svar på nämndinitiativ (MP) - Gällande redovisning av personaltätet och gruppstorlekar, André Wallin
13. B. Rapport från kontaktpolitiker, Kontaktpolitiker
14. A. Frågor och svar slutrevision 2023, Presidiet
15. A. Utestående uppdrag till 2024-04-15, Anton Hallström
16. A. Redovisning av delegeringsbeslut till 2024-04-15, Anton Hallström
17. B. Förvaltningen informerar, André Wallin/Monica Lalander/Myrna Selenius

Peter Lindqvist (M)
Ordförande

Anton Hallström
Sekreterare

Utbildningsförvaltningen
Myrna Selenius
Skolchef

Utredning av språkförskoleavdelningen Måsen

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att utvärdera språkförskoleavdelningen Måsen, som är placerad på förskolan Blynäsviken. Utredningen visar att det finns en konstant tillströmning av barn som är i behov av en plats på avdelningen och att det finns vetenskapligt stöd för att verksamheten ger goda effekter på barnens språkliga utveckling. Vidare ser ledning och medarbetare på förskolan positivt på den integrerade verksamheten och den samverkan som finns mellan avdelningarna samtidigt som vårdnadshavare är nöjda med utbildningen.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2024-03-25, Myrna Selenius

Utredning av språkförskoleavdelningen Måsen, 2024-03-22

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Annika Fogelström, rektor Vaxö-Rindö förskoleområde;
annika.fogelstrom@vaxholm.se

André Wallin, utbildningschef; andre.wallin@vaxholm.se

Språkförskoleavdelningen Måsen

Utredning

Utbildningsförvaltningen

2024-03-22

Innehåll

Bakgrund	3
Vad är språkstörning?	3
Vad är en språkförskola?	4
Språkförskoleavdelningen i Vaxholm	4
Verksamhetsbeskrivning.....	5
Organisation	6
Vårdnadshavares nöjdhet.....	6
Verksamhetens resultat.....	6
Ekonomi	7
Omvärldsspaning	7
Språkförskoleföreningen	8
Verksamhet i andra kommuner	8
Sammanfattning och framåtblick	8
Referenser	9

Bakgrund

Avdelningen Måsen är en integrerad språkförskoleavdelning på förskolan Blynäsviken i Vaxholm. Den omfattar en avdelning om tolv barn, varav fyra barn med grav eller generell språkstörning och åtta barn med typisk tal- och språkutveckling. Syftet är att stödja barn med generell eller grav språkstörning så att de får goda förutsättningar till lärande och utveckling i förskola och vidare upp i skolåldern.

Språkförskoleavdelningen har funnits organiserad i Vaxholms kommunala förskolor sedan 2013 och är ett samarbete mellan Vaxholms stad och Logopedkliniken på Danderyds sjukhus. För att bli beviljad en språkplats på Måsen behövs en logopedremiss.

I Vaxholm fanns tidigare en motsvarande verksamhet för elever i grundskolan placerad på Söderfjärdsskolan. Verksamheten finansierades av ett anslag, men det fanns också möjlighet för skolan att ansöka om verksamhetsstöd på individnivå. Från och med läsåret 2020/2021 avvecklades språkverksamheten på Söderfjärdsskolan. Avvecklingen skedde eftersom finansieringsmodellen inte var förenlig med lagen om lika villkor och eftersom ett behov identifierades av att säkerställa alla elevers rätt att få särskilt stöd (även inom generell språkstörning) tillgodosett på den ordinarie skolan. Förändringen har inneburit att eleverna i högre grad väljer en skola i närheten av hemmet, men andelen elever med grav språkstörning är fortfarande högre på Söderfjärdsskolan än på övriga skolor i kommunen.

Vad är språkstörning?

Språkstörning är en funktionsnedsättning som innebär försenad eller avvikande utveckling av språket. Ofta är även utvecklingen av tal och social kommunikation påverkade. Prevalensen för grav språkstörning är 2 procent och måttlig eller mild språkstörning 7-8 procent (Hallin, A.E, 2019). Språkstörning är en funktionsnedsättning som ofta är livslång, men kan ta sig olika uttryck i olika ålder och beroende på förutsättningar i omgivningen.

Språkstörning får ofta långtgående negativa konsekvenser för individens hälsa och livskvalitet, skolgång och arbetsliv (McGregor, 2020) men tidiga insatser tros kunna ändra den språkliga långtidsutvecklingen och förbättra prognosen vid språkstörning/DLD (Conti-Ramsden & Durkin, 2015).

Forskning visar även att språkstörning påverkar livskvalitet och psykisk hälsa. Personer med språkstörning/DLD har sex gånger så hög sannolikhet att ha klinisk ångestproblematik och tre gånger så hög sannolikhet för klinisk depression jämfört med personer med typisk språkutveckling. Pojkar med språkstörning/DLD har fyra gånger högre sannolikhet att ägna sig åt brottsligt beteende. Flickor med språkstörning/DLD har tre gånger högre sannolikhet att erfara sexuella övergrepp. Vidare har vuxna med

språkstörning/DLD en dubbelt så hög sannolikhet för att gå över ett år utan anställning än andra vuxna (McGregor, 2020).

Intensiva insatser i förskoleåldern och en anpassad miljö har stor effekt på den fortsatta språkutvecklingen, delaktighet och psykisk hälsa hos barn med språkstörning och deras vårdnadshavare.

Vad är en språkförskola?

En språkförskola tar emot barn med grava, primära språkstörningar/DLD (Developmental Language Disorder). De flesta av barnen har en generell språkstörning där både språkförståelsen och den språkliga uttrycksförmågan är nedsatt. En del barn har en grav expressiv språkstörning vilket innebär stora svårigheter med den språkliga uttrycksförmågan men inte med språkförståelsen. Med primär språkstörning menas att barnet inte har någon annan funktionsnedsättning som till exempel en hörselskada eller en intellektuell funktionsnedsättning som kan förklara språkstörningen.

För att ansöka till en språkförskola måste barnet ha diagnostiserats av logoped som sedan remitterar till språkförskolan. Språkförskolans målgrupp är barn som har så stora svårigheter med språkutvecklingen att stöd i ordinarie förskolegrupp och behandling på logopedmottagning inte är tillräckligt.

Språkförskolan erbjuder språkträning under hela dagen, dels individuell träning med logoped, dels språkträning i grupp. I alla dagliga aktiviteter smygs språkträningen in på ett lekfullt sätt i exempelvis leken, matsituationen och vid påklädning. En viktig uppgift för personalen är att stärka barnens förmåga till kommunikation och gemensam lek.

För att stärka språket och ge barnen en möjlighet till kommunikation använder man sig av AKK, alternativ och kompletterande kommunikation, till exempel tecken och bildstöd i all verksamhet vid språkförskolan.

Språkförskolorna tar emot barn i åldrarna 3-6 år. Barnet går i en liten barngrupp med hög personaltäthet, bestående av förskollärare och logoped. Ibland är språkförskolan en integrerad avdelning, där både barn med förväntad tal- och språkutveckling och barn med språkstörning ingår. Vissa språkförskolor är segregerade. På dessa går då enbart barn med språkstörning.

Språkförskoleavdelningen i Vaxholm

Avdelningen Måsen är en integrerad språkförskoleavdelning på förskolan Blynäsviken i Vaxholm och en del av förskoleområdet Vaxö-Rindö förskolor. Den omfattar en avdelning om tolv barn, varav fyra barn med grav generell eller expressiv språkstörning och åtta barn med typisk tal- och språkutveckling. Språkförskoleavdelningen har funnits

organiserad i Vaxholms kommunala förskolor sedan 2013 och är en uppskattad verksamhet som även attraherar barn från andra kommuner.

Verksamhetsbeskrivning

Den språkliga profilen genomsyrar arbetet med alla barn på språkförskoleavdelningen Måsen, oavsett funktionsvariation. Arbetet utgår från förskolans läroplan (Lpfö18) med särskilt fokus på språk och specialpedagogik. Pedagogerna planerar, genomför och följer upp arbetet tillsammans med logopeden för att stödja barnens kommunikation och lärande och därigenom optimera varje barns språkutveckling. Arbetet genomsyras av struktur och en rad aktiviteter är återkommande.

Alla barn på Måsen omfattas av:

- Pedagogisk dokumentation och barns delaktighet
- Liten barngrupp
- Hög personaltäthet med kompetens inom tal och språk
- Extra planerings- och utvecklingstid (PUT) för förskollärarna
- Lärmiljö anpassad efter barnens behov för att stödja barns kommunikation, språkförmåga och lärande
- Anpassad kommunikation utifrån barnens behov
- Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation i vardagen (TAKK)
- Nära samverkan med vårdnadshavare

Utöver det omfattas barnen med *språkstörning* av:

- Fortlöpande, individuell bedömning av kommunikation, språk och tal
- Individuella habiliteringsplaner med mål för språk-, tal- och kommunikationsutvecklingen så att pedagogisk personal, logoped och vårdnadshavare gemensamt kan stötta barnets utveckling i olika vardagliga sammanhang
- Individuell språkbehandling för varje barn med logoped (70 erbjudna tillfällen/år)
- Språkträning i liten grupp (30 erbjudna tillfällen/år)
- Minst fyra vårdnadshavarsamtal per år för att följa upp barnets språk- och allmänna utveckling
- Erbjudande om utbildning för föräldrar för att stötta sitt barns språk- och kommunikationsutveckling, exempelvis utbildning i tecken- och bildstöd, handledning i språkstimulerande strategier och information om språkutveckling och språkstörning

Organisation

På Måsen arbetar tre förskollärare varav en är språkansvarig. Logoped, som är anställd av Logopedkliniken (Danderyds sjukhus) och finansieras av Region Stockholm, arbetar 60 procent på Måsen. Samverkan kring Måsen mellan förskolan och Logopedkliniken sker genom en till två möten per termin. Logopeden ingår även i nätverk på Logopedkliniken där logopeder från språkförskolor i totalt fem kommuner ingår. Nätverket träffas cirka tio gånger per år för samverkan kring utveckling av till exempel föräldrautbildningar och föräldrastödjande insatser, metoder kring träning/behandling för barn med språkstörning och möjlighet till handledning för logopeden. Logopedens fortbildning tillgodoses av Logopedkliniken som har ett stort antal logopeder anställda och där forskning kring barns språkutveckling bedrivs.

Vårdnadshavares nöjdhet

Varje år genomför utbildningsförvaltningen en enkät som riktar sig till vårdnadshavare i förskolan. Då avdelningen Måsen är liten är det emellertid inte alltid möjligt att få ett resultat på avdelningsnivå eftersom underlaget inte får understiga ett visst antal svaranden med hänsyn till individens rätt till anonymitet. Därför följer utbildningsförvaltningen förskolan Blynäsvikens resultat och, i de fall det är möjligt, resultatet på avdelningsnivå. Därutöver följer förvaltning upp annan förekommande återkoppling, såsom eventuella klagomålsärenden och samtal med rektor. Uppföljningen av verksamheten visar att vårdnadshavare är nöjda med såväl förskolan som den utbildning som barnen får tillgång till.

Verksamhetens resultat

Att insatser till barn med språkstörning sker i samarbete mellan logoped och pedagogisk personal i barnens naturliga miljö lyfts i forskning fram som en framgångsfaktor (Ebbels et al. 2017). Att den logopediska behandlingen sker i barnets vardagliga miljö tycks ha större betydelse än själva intensiteten av träningen. Logopeden på Måsen är en del av barnens vardag på förskolan såsom under måltider, samling och undervisningsstunder.

De barn med språkstörning på Måsen, som har en hög närvaro, utvecklas positivt inom såväl språklig förmåga (exempelvis ökat ordförråd och ökad meningslängd), som socialt samspel samt övriga samverkande förmågor. Utvecklingen syns dels i logopedens språkliga bedömningar, dels som ökad delaktighet och kommunikativ förmåga i vardagliga situationer på förskolan. Vårdnadshavarna beskriver att denna förbättring även märks utanför språkförskoleavdelningens sammanhang.

År 2021 utvärderades effekten av behandling på språkförskola inom ramen för en magisteruppsats på logopedutbildningen. I arbetet jämfördes resultat från språkliga test när barnen började med när de slutade på språkförskolan. Testresultaten som

analyserades hämtades in från språkförskolor i Region Stockholm kopplade till Logopedkliniken, Danderyds sjukhus. Sammanlagt 78 procent av barnen vars testresultat analyserades hade förbättrats och 22 procent av barnens resultat hade förbättrats så pass mycket att deras resultat låg inom normalzonen för åldern (Aboamer, 2021).

Studier av barn med språkstörning i språkklass visar att barn i åldrarna 4-16 år, som får del av språklig behandling i språkklass, uppvisar förbättring i standardpoäng vid uppföljande bedömning och att både språkförståelse och språklig uttrycksförmåga mätt med standardiserade tester uppvisar signifikant utveckling över tid. Detta innebär att avståndet i språkförmåga mellan barn med språkstörning som tar del av insatsen och jämnåriga utan språkstörning minskar över tid (Ziegenfusz et al. 2018). Detta visar att tidiga insatser och behandling i barnens naturliga miljöer är en investering som gynnar barnens fortsatta välmående, utveckling och lärande samt underlättar övergångar i skolan.

Ekonomi

Varje barn på språkförskoleavdelningen Måsen genererar ett grundbelopp om drygt 130 000. Därutöver finansieras avdelningen med ett anslag som inför 2024 höjdes med 200 000 till 1,6 miljoner kronor. Logopedtjänsten bekostas av Regionen Stockholm enligt ett särskilt avtal för språkförskolor som bland annat reglerar personaltäthet och hur behandlingsinsatser för barnen med språkstörning ska se ut.

Läsåret 2023/2024 erbjöds barn från annan kommun plats på Måsen, efter en förfrågan från Österåker. Ersättningen utgår från de faktiska kostnaderna för verksamheten (mindre barngrupp, logoped och så vidare).

Eftersom Måsens verksamhet är beroende av att alla "språkplatser" är fyllda är samarbetet med andra kommuner bra. Barn från Vaxholm har emellertid alltid företräde framför barn i andra kommuner. Så länge gruppen är full är budget i balans.

Omvärdsspaning

Utifrån SCB:s statistik finns det för närvarande 305 barn i Vaxholms kommun som är i åldern för att söka till eller gå på språkförskola nästa år (2-4 år). Om man ser till prevalensen för språkstörning torde 6 av dem ha grav språkstörning och därmed *behov av mycket stöd*. Utöver dessa torde det finnas 21 barn med måttlig eller mild språkstörning och därmed *behov av stöd*. Utifrån det kan slutsatsen dras att verksamheten på Måsen är väldimensionerad i dagsläget.

Just nu pågår en storskalig utvärdering i Stockholms- och Göteborgsområdena av barn med grav språkstörning som får den logopediska behandlingsformen språkförskola jämfört med barn som inte får det. Måsen deltar i detta forskningsprojekt, som kallas

SPETS-projektet. Inom SPETS-projektet undersöker man effekten av logopedisk behandling på logopedmottagning, jämfört med språkförskola eller ingen särskild insats. Man undersöker även livskvalitet hos vårdnadshavare till barn med språkstörning, till exempel upplevelse av stress.

Språkförskoleföreningen

Vaxholm är medlemmar i Språkförskoleföreningen som är ett rikstäckande nätverk för språkförskolor i Sverige. Föreningen grundades 1990 och har som målsättning att främja samarbetet mellan landets språkförskolor och verka för att utveckla kunskapen hos dessa verksamheter. Medlemmarna turas om att arrangera årliga konferensdagar med fokus på fortbildning i form av riktade föreläsningar och erfarenhetsutbyte

Föreningens styrelse består av förskollärare, logopedier samt special- och talpedagoger från språkförskolor runt om i landet.

Styrelsen tar emot ansökningar från förskolor som vill bli medlemmar och bedömer om de uppfyller föreningens rekommendationer för att definieras som en språkförskola. Syftet med dessa rekommendationer är att säkra verksamhetens kvalitet. Att Vaxholms språkförskoleavdelning är medlemmar är en garant för att verksamheten håller god kvalitet.

Verksamhet i andra kommuner

I kommunerna Botkyrka, Nacka, Sollentuna, Stockholm (Bromma och Södermalm), Sundbyberg, Upplands Bro, Vallentuna, Värmdö och Österåker finns språkförskoleavdelningar som uppfyller kraven för språkförskola enligt Språkförskoleföreningens definition och som drivs genom avtal med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm.

Sammanfattning och framåtblick

Utbildningen i förskolan ska ge varje barn förutsättningar att tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften. Därigenom läggs grunden till att barnen på sikt tillägnar sig de kunskaper som alla i samhället behöver. Förmåga att kommunicera, söka ny kunskap och samarbeta är nödvändig i ett samhälle som präglas av ett stort informationsflöde och kontinuerlig förändring. (LpFö18, sid.4)

Språkstörning är en diagnos som ofta är livslång och påverkar individens hälsa, skolgång och arbetsliv. Tidiga insatser, särskilt under förskoleåldern, kan betydligt förbättra individens språkliga utveckling och möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. Samtidigt ger de tidiga insatserna stöd i utveckling av individens sociala färdigheter och exekutiva funktioner.

Vaxholm har en konstant tillströmning av barn som är i behov av en plats på en språkförskola. Forskning visar att diagnosen inte kommer att minska i prevalens och att antalet "språkplatser" på Måsen i nuläget är i balans med det förmodade behovet om 2 procent av befolkningen. Ibland lyfts behovet av en kommunövergripande språkgrupp i grundskolan, såsom den som tidigare var placerad på Söderfjärdsskolan, samtidigt som elevens möjlighet att själv välja skola är av stor vikt.

Utredningen visar att det finns vetenskapligt stöd för att verksamheten som bedrivs inom språkförskolan ger goda effekter på barnens språkliga utveckling och att vårdnadshavare är nöjda med utbildningen. Ledning och medarbetare på förskolan ser positivt på den integrerade verksamheten och den samverkan som finns mellan avdelningarna. Att det finns tillgång till specialistkompetens inom språk är till gagn för samtliga förskolor i Vaxholm.

Sammanfattningsvis kan förvaltningen konstatera att verksamheten håller god kvalitet och att det i nuläget inte finns behov av några större förändringar. Så länge gruppen är full och anslaget räknas upp årligen är budget i balans. Förvaltningen ser också positivt på möjlighet att utöka verksamheten i det fall behov uppkommer.

Referenser

- Aboamer, N., Sand, A., Strömbergsson, S. (2021) *En utvärdering av vad som är en kliniskt relevant förbättring på FOCUS-34*, Opublicerat examensarbete i logopedi, Karolinska Institutet: CLINTEC, Enheten för logopedi, Stockholm.
- Barn- och utbildningsnämnden, protokoll 23-12-04 Protokoll 2023-12-04.pdf (vaxholm.se)
- Conti-Ramsden G and Durkin K (2015) What factors influence language impairment considering resilience as well as risk. *Folia Phoniatria et Logopaedica* 67: 293–99.
- Ebbels S, McCartney E, Slonims V, Dockrell J, and Norbury C (2017) Evidence-based pathways to intervention for children with language disorders. *International Journal of Language and Communication Disorders* 54: 3–19.
- Hallin, A E, 2019. Information till anhöriga Leva med språkstörning/DLD, Afasiförbundet/Talknuten. *Leva-med-DLD_sprakstorning_2019_webb-002.pdf* (afasi.se)
- McGregor, K. Karla (2020). *How We Fail Children With Developmental Language Disorder* [How We Fail Children With Developmental Language Disorder - PMC \(nih.gov\)](#)
- Ziegenfusz, S., Coughlan, A., Paynter, J., Simpson, K., & Westerveld, M. F. (2018). Measuring language progress in students with developmental language disorder

while attending a specialist school. A retrospective analysis. *Journal of Clinical Practice in Speech-Language Pathology*, 20(1), 3-7.

- www.ki.se/spets Språkstörning - effekt av och tillgång till olika behandlingsformer för barn med språkstörning (SPETS)

Utbildningsförvaltningen
Anette Häussermann
Studie- och yrkesvägledare

Uppföljning av Kommunens aktivitetsansvar 2022/2023

Förslag till beslut

Information noteras till protokollet.

Sammanfattning

För läsåret 2022/2023 hade Vaxholms stad 59 inrapporterade ungdomar till kommunens aktivitetsansvar. Av dessa 59 deltog under fem personer i någon åtgärd. Det är färre än vanligt och efter kontroll hos SCB är det siffror som stämmer överens. Vi tolkar detta som relevant då det varit få ungdomar som varit med i någon åtgärd. Stor del av tiden har använts till att svara på frågor och hjälpa föräldrar (mödrar) med diverse frågor när deras ungdomar funderar på att avbryta sina studier på gymnasiet eller att de vill ha hjälp att byta program mitt i en termin. Många åtgärder registreras inte i systemet UEDB då det inte är kodade, vilket resulterar i att det är svårt att få statistik som helt stämmer överens med den tid som används för KAA.

Bakgrund

Kommunens aktivitetsansvar (KAA) regleras i 20 kap. 9§ skollagen (2010:800)

Målgruppen för kommunens aktivitetsansvar är folkbokförda ungdomar mellan 16–20 år som

- Har gått ut grundskolan eller anpassad grundskola, eller har blivit folkbokförda i landet vid en tidpunkt då de har skolplikt,
- Aldrig börjat eller hoppat av gymnasiet,
- Har läst klart ett nationellt program på gymnasiet, anpassat gymnasium eller motsvarande utbildning, men utan att uppnå en gymnasie- eller yrkesexamen (den unga kan ha ett studiebevis men för att utbildningen ska vara fullföljd måste ungdomen ha ett examensbevis)

Ärendebeskrivning

Uppdraget innebär att Vaxholms stad löpande under året ska hålla sig informerad om vilken sysselsättning ungdomarna i målgruppen har. Erbjud de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder och dokumentera i befintligt register (UEDB) över de åtgärder som utförts.

Målen för Vaxholms stads aktivitetsansvar är att snabbt identifiera vilka ungdomar som tillhör målgruppen, kontakta dem och erbjuda individuella åtgärder och samverka internt i Vaxholm och nordostkommunerna.

Två gånger per år lämnar alla kommuner i riket uppgifter till Skolverket för uppföljning och utvärdering av kommunens aktivitetsansvar. I tjänsteutlåtandet refereras till delar av denna statistik som finns att läsa i sin helhet på Skolverkets hemsida.

Kommunens Aktivitetsansvar

Tabell 0,4A Folkmängd, antal rapporterade ungdomar, andel rapporterade och kön

Kod	Kommuner	Antal rapporterade ¹	Folkmängd 31:e dec 2022 ²	Andel (%) rapporterade ³	Kön (%)	
					Kvinnor	Män
	Samtliga kommuner	63 861	534 689	11,9	44,6	55,4
	Kvinnor	28 477	259 162	11,0		
	Män	35 384	275 527	12,8		
01	Stockholms län	15 165	124 387	12,2	44,9	55,1
0187	Vaxholm	59	796	7,4	47,5	52,5

Ungdomar i alla kommuners aktivitetsansvar (KAA) och våra ungdomar i Vaxholms stad

För läsåret 2022/2023 har Vaxholms stad procentuellt färre inrapporterade ungdomar till kommunens aktivitetsansvar än i riket och Stockholms läns kommuner totalt. Vaxholm stad hade 59 individer inrapporterade. Det är ofta ungdomens vårdnadshavare (mammorna) som kontaktar kommunens aktivitetsansvar för information om studier och möjlighet till stöd som kommunen kan erbjuda. Under läsåret har Vaxholms stad fortsatt med proaktivt arbete att förebygga avhopp på gymnasiet genom att erbjuda stöd till elever och vårdnadshavare, berörd skola och myndigheter innan avhopp sker. Stöd som givits är konsultativt samtalsstöd. Exempel

på resultat från denna insats är att eleven blir kvar på gymnasieskolan eller att vårdnadshavaren får hjälp och kontakt med nuvarande gymnasieskola eller hjälp med byte till annan skola som kan vara Folkhögskola eller Komvux.

Tabell 4B Födelseår för rapporterade ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret

Kod	Kommuner	Antal rapporterade ¹	Födelseår (%)				
			2002	2003	2004	2005	2006 eller senare ⁴
	Samtliga kommuner	63 861	15	37,7	22,3	13,4	11,3
	Kvinnor	28 477	15	37,2	21,8	14,0	12,2
	Män	35 384	16	38,1	22,6	12,9	10,5
01	Stockholms län	15 165	17	39,1	20,3	12,9	10,6
0187	Vaxholm	59	15	42,4	18,6	11,9	11,9

I tabellen framkommer att det är en stor grupp ungdomar födda 2003 som var aktuella i aktivitetsansvaret men lite färre än i Stockholms län. Vaxholms stads ungdomar blir färre även när det gäller födda år 2003 och år 2004.

Tabell 5 C: Antal och andel ungdomar som deltog i minst en åtgärd och vilken typ av åtgärd som var den sista ungdomen deltog i under perioden

		Antal rapporter ade ¹	Antal deltagit i minst en åtgärd	Andel deltagit i minst en åtgärd	Åtgärd ⁴ (%)					
					Ensamta	Regerbundna	Studie- och yrkesvägledning	Studierelaterad	Arbetsrelaterad	Övrigt
	Samtliga kommuner	63 861	17 192	26,9	30,1	11,7	16,0	9,3	15,2	17,7
	Kvinnor	28 477	7 789	27,4	28,4	11,8	17,7	10,8	14,2	17,0
	Män	35 384	9 403	26,6	31,4	11,5	14,6	8,1	16,0	18,3
01	Stockholms län	15 165	2 940	19,4	17,6	12,4	24,0	14,1	17,4	14,5
01 87	Vaxholm	59	..	..	..	..	..	..	..	..

Av Vaxholms stads inrapporterade ungdomar så var det färre än 5 personer som deltog i en åtgärd därav inga siffror redovisade. Detta visas med .. (två prickar). Vid avstämning med SCB är det siffror som stämmer. Många av ungdomarna har fått information och vill inte ha kontakt och några som ännu inte kommit på listan får hjälp och stöd för att förebygga avhopp med mera. Fler ungdomar har varit aktuella 2022/2023 än tidigare redovisning, 59 personer jämfört med 41 personer 2021/2022.

De vanligaste åtgärderna som ungdomar deltar i är studie-och yrkesvägledning. Studie-och yrkesvägledning är en process hos individen för att komma framåt i sina framtidsplaner. Det kan leda till fortsatta studier eller arbete. Många ungdomar som kommer till kommunens aktivitetsansvar mår dåligt och den psykiska ohälsan ökar. Dessa ungdomar behöver träffa andra aktörer till exempel BUP (Barn-och ungdomspsykiatri) innan de är redo och kan tillgodogöra sig studievägledning inför framtiden.

Extern samverkan

Vaxholms stad har ingått i ett projekt, Lumena, som är ett ESF-finansierat projekt och är anordnat av Samordningsförbundet Roslagen, där flera nordostkommuner medverkar. Projektet är till för den som står långt ifrån arbetsmarknaden och behöver hjälp av flera myndigheter samtidigt. En kontakt för Vaxholms stad finns på Socialförvaltningen för planering av möten med representanter från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Det är mestadels äldre vuxna som deltar men även unga vuxna kan vara aktuella för att medverka i projektet.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2024-03-19 Anette Häussermann

Utbildningsförvaltningen
Monica Lalander
Enhetschef samverkan och stöd

Ersättning för praktik inom kommunens aktivitetsansvar

Förslag till beslut

1. Förslaget om att ungdomar som tillhör målgruppen inom KAA och som praktiserar ska få ersättning för det godkänns.
2. Ersättningen ska motsvara den ersättning ungdomen skulle ha fått från CSN vid studier på gymnasiet samt gälla under tiden praktiken pågår inom aktivitetsansvaret.

Sammanfattning

I dagsläget finns inget beslut kring att ge praktikersättning för målgruppen som praktiserar inom kommunens aktivitetsersättning. Det kan innebära svårigheter att motivera till en sysselsättning som praktik kan ge samt en känsla hos individen av att arbeta "gratis". Det kan också med föra extra kostnader för matsättning och resor vilket gör att det då kostar att ha en sysselsättning. Det finns därför ett behov av att ungdomar som tillhör KAA och praktiserar ska kunna få motsvarande ersättning som de skulle ha fått via CSN vid studier på ett gymnasieprogram. Detta skulle beröra relativt få ungdomar 1–3 ungdomar per år och under 1–5 månader/ praktikplats. Ersättning idag som ungdomar får via CSN för studier i gymnasiet är 1 250 kr/månad. Uppskattad kostnad blir då 1 250 kr-37 500 kr/år. Rimligt är att det landar under 20 000 kr/ år och den kostnaden kommer att rymmas inom ram. Därför föreslår Utbildningsförvaltningen Barn- och utbildningsnämnden besluta att ungdomar som tillhör målgruppen inom KAA och praktiserar ska få ersättning för det. Ersättningen ska motsvara den ersättning de skulle ha fått via CSN vid studier på gymnasiet och gälla under tiden praktiken pågår.

Bakgrund

Målgrupp för Kommunens aktivitetsansvar.

Målgruppen för Aktivitetsansvaret (KAA) gäller folkbokförda ungdomar från 16 år fram till dagen de fyller 20 år,

- som har gått ut grundskolan eller grundsärskolan, eller har blivit folkbokförda i landet vid en tidpunkt då de inte har skolplikt

- aldrig har påbörjat eller har hoppat av gymnasiet
- har läst klart ett nationellt program på gymnasiet, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning, men utan att uppnå en gymnasie- eller yrkesexamen. (Den unge kan ha ett studiebevis men för att utbildning ska vara fullföljd måste ungdomen ha ett examensbevis).

Uppdraget.

Aktivitetsansvaret regleras i skollagen (29 kap.9 §) och innebär att kommunerna **ska**

- löpande under året hålla sig informerad om hur ungdomarna som tillhör målgruppen är sysselsatta
- erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder, åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning
- dokumentera sina insatser på lämpligt sätt
- föra ett register över de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret.

I dagsläget erbjuds aktiviteter som studie-och yrkesvägledning, hjälp till andra samverkande myndigheter, studier via folkhögskola eller Komvux samt praktik.

Utmaningar inom aktivitetsansvaret.

En utmaning för ungdomar inom KAA är ersättning vid praktik. I dagsläget finns inget beslut kring att ge praktikersättning för målgruppen. Det kan innebära svårigheter att motivera till en sysselsättning som praktik kan ge samt en känsla hos individen av att arbeta "gratis". Det kan också med föra extra kostnader för matersättning och resor vilket gör att det då kostar att ha en sysselsättning. Praktik inom KAA syftar inte till att bli anställningsbar utan är en ren sysselsättning i väntan på att exempelvis återuppta studier på gymnasiet igen. Det är därmed inte aktuellt att praktisera via AF där det i så fall utgår en ersättning eller att arbetsträna via projekt Lumena då det också skulle utgå en ersättning. Därför finns ett behov av att ungdomar som tillhör KAA och praktiserar ska kunna få ersättning som motsvarar ersättning som de skulle ha fått via CSN vid studier på ett gymnasieprogram.

Detta skulle beröra relativt få ungdomar 1–3 ungdomar per år och under 1–5 månader/ praktikplats. Ersättning idag som ungdomar får via CSN för studier i gymnasiet är 1 250 kr/månad. Uppskattad kostnad blir då 1 250 kr-37 500 kr/år. Rimligt är att det landar under 20 000 kr/ år och den kostnaden kommer att rymmas inom ram.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Finansiering

Bedöms rymma inom ram.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2024-03-18, Monica Lalander

För åtgärd:

Anette Häussermann, KAA, anette.haussermann@vaxholm.se

Utbildningsförvaltningen
Lina Tolander
Verksamhetscontroller

Barn- och utbildningsnämndens Förslag till mål, indikatorer och budget 2025-2027

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämndens Förslag till mål, indikatorer och budget 2025-2027 samt förslag till taxor och avgifter 2025 antas som nämndens eget och överlämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen redovisar förslag till nämndens mål, indikatorer och budget 2025-2027, innehållande mål och indikatorer, verksamhet, driftsbudget, investeringar och taxor och avgifter för nämndens verksamheter.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Utbildningsförvaltningens verksamheter verkar för barn vilket innebär att allt arbete kommer ha effekter eller konsekvenser för barn. De prioriterade utvecklingsområdena syftar till barnens bästa. Åtgärder och insatser föregås av barnkonsekvensanalyser.

Jämställdhetsperspektivet

Förslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Lina Tolander, 2024-03-27
Förslag till nämndens mål, indikatorer och budget 2025-2027
Taxor och avgifter 2025 barn- och utbildningsnämnden
Nämndens nyckeltalslista 2025

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Kommunstyrelsen

Koray Kahruman, ekonomichef, kommunledningskontoret

Anne-Lie Vernersson Timm, kvalitetscontroller, kommunledningskontoret

Liselotte Lundmark, personalhandläggare, HR-enheten

**VAXHOLMS
STAD**

Förslag till nämndens mål, indikatorer och budget 2025-2027

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Ansvar och uppdrag.....	3
Förvaltningens omvärldsanalys	4
Verksamhet	6
Driftbudget	8
Investeringar.....	9
Mål och indikatorer	10
Kvalitet.....	10
Livsmiljö	11
Ekonomi.....	11

Ansvar och uppdrag

Nämnden ska inom ramen för anvisade medel och under förutsättning av att kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat ansvara för:

- uppgifter enligt skollagen beträffande det offentliga skolväsendet för barn, ungdom och vuxna; dvs. förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare samt fritidshem
- annan pedagogisk verksamhet i form av pedagogisk omsorg, öppen förskola och öppen fritidsverksamhet
- yttranden till Statens skolinspektion i ärenden om godkännande av enskild som huvudman för skolor och fritidshem
- godkännande av enskild som huvudman för förskola
- beslut att enskild huvudman för sådan pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem ska ha rätt till bidrag
- tillsyn över förskolor och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt samt av sådan pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag
- elevhälsa
- studie- och yrkesvägledning
- aktivitetsansvar
- uppgifter som utbildningsanordnare enligt diskrimineringslagen
- skolbibliotek
- anordnande av skolskjuts
- interkommunala ersättningar
- kulturskola
- verksamhetsförlagd undervisning (VFU)
- ungdomsmottagningen
- förebyggande, uppsökande, och stödjande insatser, som inte faller under socialnämndens ansvar, för barn-och ungdomar och deras familjer
- föreningsbidrag inom nämndens ansvarsområde

Förvaltningens omvärldsanalys

Demografi

Det sker en förändring i demografin i Sverige med fler äldre och färre i arbetsför ålder. Det är framförallt barn och unga upp till 15 år som förutspås att minska i antal. Under första halvåret 2023 är antalet födda barn det lägsta på 20 år och i 193 av landets kommuner har barnafödandet minskat. Prognoserna för Sverige pekar på ett fortsatt minskat barnafödande och minskad invandring av barn och unga. En konsekvens blir att behoven av skolor och förskolor minskar. Risken är då att annan viktig samhällsservice utarmas. Situationen blir särskilt utmanande i orter och samhällen där man behöver locka nya inflyttare, såväl unga som barnfamiljer.

I Vaxholm växer andelen äldre snabbare än i övriga Sverige, och andelen barn minskar. Den senaste befolkningsprognosen visar på minskat antal barn i kommunen de närmsta tio åren. Det minskande elevunderlaget leder till behov av åtgärder så att lokalkostnaderna inte utgör en ökad andel av budgeten.

Alltmer ojämlika livsvillkor

Människors livsvillkor har under lång tid generellt blivit allt bättre. Samtidigt har skillnaderna i exempelvis inkomster, förmögenhet och hälsa ökat. Barn och elevers olika villkor och förutsättningar ställer högre krav på förskolans och skolans kompensatoriska uppdrag.

Brist på behörig personal inom utbildning

Skolverkets lärarprognos visar att det kommer vara fortsatt brist på behöriga lärare och förskollärare fram till 2035. Prognosen utgår från 2020 års lärarsituation och sträcker sig fram till år 2035. Cirka 12 000 nyutexaminerade lärare och förskollärare väntas att saknas år 2035. Sett över hela prognosperioden beräknas rekryteringsbehovet räknat i antal heltidstjänster, vara störst av förskollärare samt lärare i grundskolans årskurs 7–9.

Fram till 2035 beräknas det totala rekryteringsbehovet av lärare och förskollärare bli cirka 131 000 heltidstjänster. Störst är rekryteringsbehoven de närmaste åren då det behöver rekryteras lärare och förskollärare till motsvarande 57 000 heltidstjänster. Anledningen till att behoven är störst i närtid beror delvis på att visstidsanställda utan lärarutbildning beräknas ersättas av nyutexaminerade lärare och förskollärare under denna period.

Det är stora skillnader mellan olika delar av landet vad gäller behovet av nya lärare och förskollärare. Hälften av landets totala rekryteringsbehov finns i de tre storstads länen. Fram till 2035 beräknas rekryteringsbehovet i Stockholms län vara 26 000 heltidstjänster.

Vaxholms skolor och förskolor har idag relativt hög andel behöriga lärare och förskollärare, men kommer med stor sannolikhet påverkas av den brist som kommer att finnas i riket.

I Vaxholm stads grundskolor finns fortsatt behov av ökad andel behöriga fritidspedagoger/lärare med inriktning fritidshem.

Ökande psykisk ohälsa

Vaxholm följer generellt länets siffror vad gäller måendet och psykisk hälsa för barn och ungdomar. De senaste åren visar på en svagt nedåtgående trend för den psykiska hälsan, det vill säga att våra barn och ungdomar uppges att de mår sämre och upplever ökade besvär av exempelvis stress, oro och sömnsvårigheter. Enligt prognoser lär den nedåtgående trenden fortsätta.

Nationellt har det skett en ökning sedan 2008 av antal barn (10-17 år) inom psykiatrisk verksamhet, både öppenvård och slutenvård. Det är även långa köer till barn- och ungdomspsykiatri, bland annat på grund av att fler behöver den typ av vård. Statistik över suicidförsök och självskaðebeteende har ökat hos flickor som fått specialiserad vård för detta, medan det för pojkar ligger lägre och mer stabilt över tid. Det är dock fler pojkar än flickor som tar sitt liv genom suicid.

Ny forskning kring sociala mediars påverkan på den psykiska hälsan visar att det finns kopplingar

mellan användande av sociala medier och ett sämre mående. Forskning visar även att det påverkar sömnen på ett negativt sätt.

Teknikutveckling

De närmaste åren kommer AI:s växande roll inom utbildning och skola att innebära både möjligheter och utmaningar. Elever och lärare kommer att behöva navigera i digitala lärresurser som delvis bygger på AI, vilket kräver fortsatt fokus på kritiskt tänkande och källkritik. Tillgång till chattbottar ställer redan nu nya krav på bedömning och insamling av underlag som eleven själv producerat. AI i skolan behöver användas på ett säkert sätt. Samtidigt kommer den snabba teknikutvecklingen i samhället att fortsätta ställa krav på anpassningsförmåga från både elever och lärare. Att förbereda dem för en framtid där teknologin spelar en allt större roll innebär att huvudman och skolläda ning måste vara proaktiv i att integrera ny teknik i undervisningen och stödja lärarnas kompetensutveckling.

Ändringar i regelverk för flera skolformer

Flera förändringar och regeländringar börjar tillämpas 2025. Vad som främst påverkar Vaxholms stads verksamheter är:

- nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare.
- dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning, för gymnasieskola samt vuxenutbildning
- ämnesbetyg ersätter kursbetyg, gymnasiet samt vuxenutbildning

Flertalet utredningar genomförs vilket innebär att det troligtvis tillkommer ytterligare ändringar, framförallt för förskola och grundskola.

Verksamhet

Kvalitet

Tillgängliga lärmiljöer

Resan mot mer tillgängliga lärmiljöer fortsätter för att säkerställa att alla elever i Vaxholms stads kommunala skolor erbjuds en god utbildning och att de kommunala förskolorna ger varje barn möjlighet till utveckling utifrån sina förutsättningar och behov. Att utveckla verksamheternas tillgänglighet innebär att anpassa den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön i relation till barns och elevers lärande. Tillgänglighet är de förutsättningar som krävs för att alla barn och elever ska kunna vara delaktiga i en inkluderande verksamhet.

Samtliga chefer har fått anpassad utbildning i tillgängliga lärmiljöer. Vidare har grundskolans personal deltagit i en föreläsning med efterföljande diskussion. Under 2024 får grundskolans personal och rektorer behovsanpassad handledning i tillgänglighet. Detta arbete följs upp under 2025 med ytterligare handledningstillfällen. Förskolans personal deltar i nätverk för tillgängliga lärmiljöer ledd av central specialpedagog. Förväntad effekt av insatserna är att barnens och elevernas trygghet, nöjdhet, studiero/arbetsro samt studieresultat påverkas positivt.

Digitalisering

En digitaliseringsplan för 2024-2026 har fastställts. Därefter tar handlingsplaner för förskola respektive grundskola vid. Under 2025 kommer arbetet med insatserna i handlingsplanerna förstärka verksamheternas förmåga att använda digitala lärresurser, tydliggöra roller kring support, drift och förvaltning samt gemensamma arbetssätt kring skoladministrativa system. Syftet med digitaliseringsplanen är en likvärdig och ändamålsenlig användning av digitala lärresurser som förstärker undervisningen, höjer elevens digitala kompetens och fungerar som verktyg för elevernas inläring.

Livsmiljö

Problematisk skolfrånvaro

Ytterligare ett område som kommer fokuseras är arbetet med att förebygga och minska problematisk skolfrånvaro. Samverkan mellan skola och förvaltningen, bland annat genom skolsociala team, fortsätter med syfte att fånga upp och stötta elever med frånvaro tidigt.

Psykisk hälsa

Psykisk hälsa är ett stort och prioriterat område, som tangerar flera andra av utbildningsförvaltningens prioriterade utvecklingsområden såsom tillgänglighet och skolfrånvaro. Under kommande år fortsätter arbetet med att främja psykisk hälsa inom kärnverksamheterna. Man använder olika förebyggande metoder och erbjuder stöd för att stärka barn och elever som visar tecken på psykisk ohälsa. Insatser planeras bland annat genom statsbidrag och stimulansmedel. Då forskning visar att sociala medier kan påverka barn och unga negativt kommer insatser att riktas inom bland annat detta område.

Under 2024 färdigställs en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention som arbetas med efterföljande år.

Ekonomi

Organisation

I förskolan och grundskolan pågår en volymanpassning. Under läsåret 2024-2025 kommer förskolor och grundskolor att genomföra kärnuppdragen utifrån en volymanpassning av organisationen som initierades under hösten 2023 och träder i kraft hösten 2024. Senaste statistiken visar fortsatt behov att löpande anpassa organisation efter barnantalet i Vaxholms stad.

Lokaler och internhyresmodell

I takt med minskade antal barn- och elever behöver utbildningsförvaltningen vidta åtgärder för att volymanpassa lokaler och hyreskostnader. Arbetet pågår under våren 2024 och en ny lokalförsörjningsplan kommer att redovisas till nämnden under hösten utifrån den befolkningsprognos som visar på färre barn och elever. Utbildningsförvaltningen har analyserat nämndens lokalkostnader. Analysen visar att hyreskostnadens andel av grundbeloppet inte avviker negativt i jämförelse med andra kommuner och utförare. Dock visar analysen att det finns en obalans mellan de olika verksamhetslokalerna. Därav kommer en översyn av internhyresmodellen att göras och förslag på eventuella revideringar presenteras för nämnden.

Gymnasie/Vux

I forum som behandlar dessa regionala frågor förs diskussioner om att behoven närmsta åren visar på en högre uppräknings av grundbelopp än tidigare. Detta dels på grund av generella kostnadsökningar och en ambition med ökad andel utbildningsplatser inom yrkesprogrammen vilka är dyrare än de högskoleförberedande.

Psykisk hälsa

Inför budget 2025 bedömer barn- och utbildningsförvaltningen att en satsning på 1,5 miljoner kronor för förstärkt bemanning inom grundskola riktad mot barn med problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa skulle medföra en kvalitetshöjande insats.

Effektivisering/besparingskrav

Barn- och utbildningsnämnden ser att effektivisering/besparingskravet på 1% som ligger med i planen för 2025 tas bort. Nämnden vill använda detta utrymme för att kompensera verksamheten för att öka grundbeloppet så att lokalkostnadsandelen inte ökar.

Barngruppernas storlekar på förskolan

Barn- och utbildningsnämndens ambition är att minska barngruppernas storlek. Den demografiska förändringen med färre barn framöver, ger ett naturligt tillfälle till att göra denna förändring. Förändringen behöver planeras in för att också möta efterfrågan i de olika kommundelarna och tillgång till förskolelokaler, vilket kommer att kräva ytterligare fördjupning, planering och finansiering. I nuläget är det möjligt att sänka genomsnittsnivån med ett barn per förskoleavdelning inom budgetram. Barn- och utbildningsnämndens ambition är att minska ytterligare med 1-2 barn/avdelning under budgetperioden.

Driftbudget

Driftbudget (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Kalkyl 2027	Kalkyl 2028	Kalkyl 2029	Kalkyl 2030
Barn- och utbildningsnämnden	-359,5	-364,5	-374,8	-386,6	-398,1	-408,5	-420,9

Kommunstyrelsen har fastställt ovan ekonomiska ramar för BUN i den kommande planperioden.

Lön- och prisutveckling	2024	2025	2026
Lön	4,30%	3,00%	3,00%
Pris	5,40%	2,00%	2,00%
Lön- och prisutveckling	4,63%	2,70%	2,70%

Effektivisering/ besparingsuppdrag	2024	2025	2026
Effektivisering/ besparingsuppdrag	Samtliga: -2,0 %	BUN: -1,0 %	

I de fastställda ramarna ingår ovan pris- och löneuppräknings samt effektivisering/ besparingskrav för BUN.

Följande satsningar ingår i de fastställda ramarna där budget har tilldelats utöver de generella pris- och löneuppräkningsarna.

- Pris- och lönekomensation enligt tabellen ovan
- Volymjustering
- Merkostnad ombyggnad Vaxö skola och Resarö skola

Investeringar

Löpande investeringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inventarier	2,5	2,5	2.5
Summa			

Mål och indikatorer

Under avsnittet mål och indikatorer redovisas de strategiska mål nämnden föreslår ska fastställas för kommande år. Målen visar inriktning och lyfter fram områden utifrån uppdraget som nämnden har valt att fokusera på under kommande planperiod. Varje mål mäts med ett antal indikatorer utifrån beslutade målvärden som signalerar om staden är på rätt väg mot att uppnå målet. Mål, indikatorer och målnivåer fastställs slutgiltigt i juni genom kommunfullmäktiges beslut om mål och budget för Vaxholms stad. Resultatet följs upp och redovisas vid delårsrapport och årsredovisning.

Kvalitet

Beskrivning

Vaxholms stads verksamheter har god kvalitet i enlighet med nationella styrdokument och invånarnas upplevelse. Kommunen ger god service som kännetecknas av god tillgänglighet och positivt bemötande.

Nämndens mål	Indikator	Utfall 2023	Målnivå 2025	BM-värde 2023
Eleverna erbjuds en god utbildning och får fullständiga betyg.	Elever i åk 6 som fått godkända betyg i alla ämnen, andel (%)	90,6%	90%	74,4%
	Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	6,4	0	0
	Gymnasieelever med examen inom 4 år, andel (%) (hemkommun)	84,4 %	90 %	75,9 %
	Andelen elever inom gymnasial vuxenutbildning med godkända betyg (hemkommun)	86 %	86 %	85 %
I förskolan ger undervisningen varje barn möjlighet till utveckling utifrån sina förutsättningar och behov.	Vårdnadshavare som upplever att förskolan väcker deras barns nyfikenhet och lust att lära, andel (%) (kommunala förskolor)	93 %	96 %	
Alla medarbetare i Vaxholms stads utbildningsförvaltning har rätt utbildning, erfarenhet och kompetens.	Förskollärare (heltidstjänster) med förskollärlärolegitimation, kommunala förskolor, andel (%)	35%	34%	31%
	Lärare (heltidstjänster) med lärolegitimation och behörighet i minst ett ämne, kommunala skolor, andel (%)	79,1%	82%	72,2%

Nämndens mål	Indikator	Utfall 2023	Målnivå 2025	BM-värde 2023
	Fritidshem - Anställda heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen, andel (%)	14 %	23 %	24 %

Livsmiljö

Beskrivning

Vaxholms stad erbjuder en attraktiv livsmiljö där kommunen tillgodoser mänskliga behov inom ramen för jordens resurser. Livsmiljö omfattar både social- och ekologisk hållbarhet.

Nämndens mål	Indikator	Utfall 2023	Målnivå 2025	BM-värde 2023
Alla barn, elever och vuxenstuderande får en likvärdig utbildning som bedrivs i hälsofrämjande och trygga utbildningsmiljöer.	Vårdnadshavare som upplever att sitt barn är tryggt i förskolan, kommunala förskolor, andel (%)	98%	96%	
	Elever i årskurs 5 - Andel elever som känner sig trygga i skolan (%)	88%	90%	83%
	Elever i årskurs 8 - Andel elever som känner sig trygga i skolan, kommunala skolor (%)	89 %	90 %	78 %
Utbildningsverksamheterna bidrar till att minska klimatpåverkan där hållbar utveckling är en del av lärandet.	CO2e per kilo inköpt livsmedel	1,54	1,6	1,85
	Medarbetare som anser att de i sitt arbete agerar resurs- och klimatsmart	93,2 %	92 %	92 %

Ekonomi

Beskrivning

Vaxholms stad har en god ekonomi i balans. Den kommunala servicen är kostnadseffektiv så att skattepengarna ger så stort värde som möjligt.

Nämndens mål	Indikator	Utfall 2023	Målnivå 2025	BM-värde 2023
Ekonomi är långsiktigt hållbar.	Resultatavvikelse i procent (%) av budget	2,5%	0%	
	Nettokostnadsavvikelse grundskola, (%)		6,4%	

Nämndens mål	Indikator	Utfall 2023	Målnivå 2025	BM-värde 2023
	Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen fsk, (%)		1,1%	
	Nettokostnadsavvikelse fritidshem, (%)		0%	

**VAXHOLMS
STAD**

Nämndens nyckeltalslista 2025

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens nyckeltal för uppföljning

Nämnden följer upp nedanstående nyckeltal som en del av kvalitetssäkring av verksamheten. Nyckeltalen kompletterar de indikatorer som är kopplade till nämndens mål och som följs upp vid delårsrapportering och årsredovisning.

Kvalitet

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	T r e n d	BM 2023
Behörighet till gymnasieskolan åk 9, andel (%) 	92,5%			—	86,5%
Behörighet till gymnasieskolan åk 9, andel (%) - flickor 	91,2 %			—	86,4 %
Behörighet till gymnasieskolan åk 9, andel (%) - pojkar 	93,8 %			—	85,1 %
Elever i åk 6 som fått godkända betyg i alla ämnen, andel (%) 	90,6%			—	74,4%
Elever i åk 6 som fått godkända betyg i alla ämnen, andel (%) - flickor 	93,8 %			—	76,1 %
Elever i åk 6 som fått godkända betyg i alla ämnen, andel (%) - pojkar 	87,6 %			—	72,9 %
Elever i åk 9 som får godkända betyg i alla ämnen, andel (%) 	86,1%			—	78,8%
Elever i åk 9 som fått godkända betyg i alla ämnen, andel (%) - flickor 	84,6 %			—	77,5 %
Elever i åk 9 som fått godkända betyg i alla ämnen, andel (%) -pojkar 	87,5%			—	76,3%
Fritidspersonal med lärarlegitimation och behörighet att	28,6 %			—	37 %

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	T r e n d	BM 2023
undervisa i fritidshemmet, andel (%) 					
Genomsnittligt meritvärde åk 9 - avvikelse från modellberäknat värde 	10,3		—		7,9
Genomsnittligt meritvärde åk 9 – flickor 	256,3		—		245,4
Genomsnittligt meritvärde åk 9 – pojkar 	244,1		—		229,2
Genomsnittligt meritvärde åk 9 Kommunala skolor 	250		—		236,8
Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel (%) 	77%		—		73%
Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel (%) - flickor 	83 %		—		76,2 %
Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel (%) - pojkar 	70,4 %		—		70 %
Gymnasiefrekvens (%) 			—		
Gymnasiefrekvens (%) -flickor 			—		
Gymnasiefrekvens (%) pojkar 			—		
Lärartäthet, antal elever per lärare (heltidstjänster), kommunala skolor 			—		
NP åk 3, elever som klarat alla delprov i matematik, andel	73%		—		66%

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	T r e n d	BM 2023
(%) 					
NP åk 3, elever som klarat alla delprov i matematik, andel (%) – flickor 	73 %		—		65 %
NP åk 3, elever som klarat alla delprov i matematik, andel (%) – pojkar 	72 %		—		66 %
NP åk 3, elever som klarat alla delprov i svenska, andel (%) 	83%		—		75%
NP åk 3, elever som klarat alla delprov i svenska, andel (%) – flickor 	86 %		—		82 %
NP åk 3, elever som klarat alla delprov i svenska, andel (%) – pojkar 	79 %		—		69 %
Personaltäthet förskolan, antal barn per heltidstjänst, kommunala förskolor 			—		
Vårdnadshavare som är nöjda med förskolan, andel (%) 	96%		—		
Vårdnadshavare som är nöjda med förskolan, andel (%) – flickor 	96 %		—		
Vårdnadshavare som är nöjda med förskolan, andel (%) – pojkar 	96 %		—		

Livsmiljö

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	BM 2023
C02-utsläpp skolskjuts/hösttermin (inom Vaxholms stad) 	2 107 879			—	
Elever i årskurs 5 - Andel elever som känner sig trygga i skolan - flickor 	81,33 %			—	79,6 %
Elever i årskurs 5 - Andel elever som känner sig trygga i skolan - pojkar 	96,82 %			—	88,1 %
Elever i årskurs 5 - Andel elever som känner sig trygga i skolan (%) 	88%			—	83%
Elever i årskurs 5 - Andel elever som uppger att de alltid eller ofta har arbetsro på lektionerna - flickor 	48 %			—	35,1 %
Elever i årskurs 5 - Andel elever som uppger att de alltid eller ofta har arbetsro på lektionerna - pojkar 	60,32 %			—	39,7 %
Elever i årskurs 5 - Andel elever som uppger att de alltid eller ofta har arbetsro på lektionerna. 	52,11 %			—	37,1 %
Elever i årskurs 8 - Andel elever som känner sig trygga i skolan, kommunala skolor (%) 	89 %			—	78 %
Elever i årskurs 8 - Andel elever som känner sig trygga i skolan, kommunala	92,86 %			—	72,8 %

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	T r e n d	BM 2023
skolor (%) - flickor 					
Elever i årskurs 8 - Andel elever som känner sig trygga i skolan, kommunala skolor (%) - pojkar 	94,45 %		—		85,8 %
Elever i årskurs 8 - Andel elever som uppger att de alltid eller ofta har arbetsro på lektionerna - flickor 	57,14 %		—		37,6 %
Elever i årskurs 8 - Andel elever som uppger att de alltid eller ofta har arbetsro på lektionerna - pojkar 	64,81 %		—		43,7 %
Elever i årskurs 8 - Andel elever som uppger att de alltid eller ofta har arbetsro på lektionerna. 	60,83 %		—		40,5 %
Elever i årskurs 9 som inte dricker alkohol, andel (%) 			—		
Elever i årskurs 9 som inte dricker alkohol, andel (%) - flickor 			—		
Elever i årskurs 9 som inte dricker alkohol, andel (%) - pojkar 			—		
Vårdnadshavare som upplever att sitt barn är tryggt i förskolan, andel (%) - flickor 	99 %		—		
Vårdnadshavare som upplever att sitt barn är tryggt i förskolan, andel (%) - pojkar 	98 %		—		

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	BM 2023
Vårdnadshavare som upplever att sitt barn är tryggt i förskolan, kommunala förskolor, andel (%) 	98%			—	

Ekonomi

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	BM 2023
Förskola hyra del (%) av grundbelopp, kommunala förskolor 	19 %			—	
Grundskola hyra del (%) av grundbelopp, kommunala skolor 	21 %			—	
Kostnad gymnasieskola hemkommun kr/elev 				—	
Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn 				—	
Kostnad kommunal förskoleklass, kr/elev 				—	
Kostnad kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev 				—	
Kostnad kommunalt fritidshem, kr/inskrivet barn 				—	
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskolan (%) 				—	

De globala målen

Till varje nyckeltal visas symbolen för det globala mål som nyckeltalet kopplar till enligt en bedömning. Nedan listas de 17 globala målen.

- 1. Ingen fattigdom
- 2. Ingen hunger
- 3. God hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 5. Jämställdhet
- 6. Rent vatten och sanitet för alla
- 7. Hållbar energi för alla
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringarna
- 14. Hav och marina resurser
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen
- 17. Genomförande och globalt partnerskap

3 Barn- och utbildningsnämnden

3.1 Förskola och pedagogisk omsorg (familjedaghem)

Avgiften betalas månadsvis 12 månader per år. Vaxholms stad tillämpar den så kallade maxtaxan. Maxtaxan gäller förskolan och fritidshemmen och dess konstruktion styrs av "förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet". Det innebär att staten fastställer ett tak för den avgift som kan tas ut. Från och med juli 2015 ändrades maxtaxan till att följa inkomstindex som beslutas av regeringen. Skolverket anger de nya högsta avgiftsnivåerna och avgiftshöjningarna gäller från och med januari nästkommande år.

Allmän förskola

Från och med höstterminen det år barnet fyller 3 år är förskola och pedagogisk omsorg avgiftsfri för de som endast deltar 15 timmar per vecka under läsåret. Avgiftsreducering för allmän förskola sker med 30 procent från och med augusti månad det år barnet fyller 3 år om platsbehovet överstiger 15 timmar per vecka.

Taxekategori	Avgift per månad
Förvärvsarbete/studier/asylsökande Barn upp till 3 år	Enligt index
Förvärvsarbete/studier/asylsökande Barn 3 – 5 år	Enligt index
Föräldraledig/arbetssökande 15 tim/vecka inkl. lov eller 25 tim/vecka exkl. lov Barn upp till 3 år	Enligt index
Föräldraledig/arbetssökande 15 tim/vecka Barn 3 – 5 år	Avgiftsfritt, debitering vid lov
Föräldraledig/arbetssökande 25 tim/vecka exkl. lov Barn 3 – 5 år	Enligt index
Allmän förskola (15 tim/vecka) Barn 3 – 5 år	Avgiftsfritt, debitering vid lov
Placering i förskola på grund av barnets behov av särskilt stöd i sin utveckling, 15 tim/vecka Barn upp till 3 år, barn 3 – 5 år	Avgiftsfritt, debitering vid lov
Placering i förskola på grund av barnets behov av särskilt stöd i sin utveckling, mer än 15 tim/vecka Barn upp till 3 år, barn 3 – 5 år	Enligt index
Avgift under lov vid avgiftsfri placering Barn 3 – 5 år	25% av index för barn 3-5 år/vecka

Antal placeringar	Avgift per månad
Placering 1 = yngsta barnet	3% av hushållets inkomster, dock högst X kr
Placering 2	2% av hushållets inkomster, dock högst X kr
Placering 3	1% av hushållets inkomster, dock högst X kr
Placering 4 och följande	Ingen avgift

Avgiftsreducering

Reducerad avgift kan erhållas efter anmälan om inkomstuppgift. Detta avser om hushållets sammanlagda bruttoinkomst understiger inkomsttaket.

Platsinnehavare och till hushållet tillhörande make/maka, partner eller sambo måste lämna inkomstuppgifter innan en reduktion kan träda i kraft. Förändrad inkomst måste anmälas. Ny inkomstuppgift gäller från och med nästkommande månad. Har vårdnadshavare betalt för hög avgift kan återbetalning ske högst en månad tillbaka. En kontroll av lämnade uppgifter kan komma att ske hos arbetsgivare eller hos Skatteverket.

3.2 Annan pedagogisk verksamhet

Öppen förskola	Materielkostnader tas ut
----------------	--------------------------

3.3 Fritidshem och fritidsklubb

Avgiften betalas månadsvis 12 månader per år.

Antal platser	Avgift per månad
Plats 1 = yngsta barnet	2% av hushållets inkomster, dock högst X kr
Plats 2	1% av hushållets inkomster, dock högst X kr
Plats 3	1% av hushållets inkomster, dock högst X kr
Plats 4 och följande	Ingen avgift

Avgiftsreducering:

Reducerad avgift kan erhållas efter anmälan om inkomstuppgift. Detta avser om hushållets sammanlagda bruttoinkomst understiger inkomsttaket.

Platsinnehavare och till hushållet tillhörande make/maka, partner eller sambo måste lämna inkomstuppgifter innan en reduktion kan träda i kraft. Förändrad inkomst måste anmälas. Ny inkomstuppgift gäller från och med nästkommande månad. Har vårdnadshavare betalt för hög avgift kan återbetalning ske högst en månad tillbaka. En kontroll av lämnade uppgifter kan komma att ske hos arbetsgivare eller hos Skatteverket.

3.4 Kulturskolan

Aktivitet	Avgift per termin
Instrumentalelever (lektion 20 min)	1 300 kr
Instrumentalelever (lektion 30 min)	1 950 kr
Körelever	600 kr
Ensemble/rockskola, enbart	800 kr
Instrumenthyra	400 kr
Drama (lektion 60 minuter)	900 kr
Drama (lektion 90 minuter)	1 350 kr
Konst (lektion 60 minuter)	900 kr
Konst (lektion 90 minuter)	1 350kr

Avgift vid uppträdande

Vid uppträdande som kulturskolans elever gör kan avgift om 2000 kr/tillfälle tas ut.

3.5 Studiebesök

Studiebesök i verksamheterna kan ske vid överenskommelse med rektor eller kostchef. I avgiften ingår fika.

Aktivitet	Avgift
Studiebesök dagtid 2 timmar	1 200 kr/besök + 100kr/person
Studiebesök kvällstid 2 timmar (efter kl 17)	2 100 kr/besök + 100kr/person

3.6 Särskilt anordnad prövning i grundskolan

Huvudmannen för utbildningen får ta ut en avgift om 500kr av den som vill gå igenom särskilt anordnad prövning i grundskolan enligt Förordning (1991:1124) om avgifter för prövning inom skolväsendet. Avgiften tillfaller huvudmannen.

3.7 Avgifter fristående förskolor eller fritidshem enligt 2 kapitlet skollagen

Ansökan om godkännande som huvudman för en förskola eller fritidshem - 35 000 kr
Ansökan om godkännande som huvudman för en befintlig förskola eller fritidshem - 25 000 kr

Utbildningsförvaltningen
Lars Nilsson
Skoljurist

Analys kränkande behandling 2023

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Vaxholms stads utbildningsförvaltning följer kontinuerligt upp arbetet med kränkande behandling för att säkerställa att barnen och elevernas rätt till en trygg omsorg och skolgång efterlevs.

Under vecka 41 2023 genomfördes Vaxholms stads trygghetsenkät på samtliga kommunala skolor, i alla klasser och i samtliga årskurser från förskoleklass till årskurs 9. Enkäten genomfördes under lektionstid tillsammans med personal från skolan. Enkäterna görs i tre olika versioner, en per stadie, med frågor som är anpassade efter barnens ålder. I rapporten presenteras utfall och analys på övergripande nivå på utfallen för frågor som rör trivsel, trygghet och studiero (arbetsro). Utfallen på enkäten visar att eleverna i Vaxholm övervägande trivs och är trygga i skolan.

Under de kommande läsåren kommer utbildningsförvaltningen prioritera att alla utbildningsverksamheter har en socialt, fysiskt och pedagogiskt tillgänglig lärmiljö. Att utveckla verksamheternas tillgänglighet (tillgänglighetsresan) innebär att anpassa den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön i relation till barns och elevers lärande. Förväntad effekt av insatserna är att barnens och elevernas trygghet, nöjdhet, studiero och studieresultat påverkas positivt.

Bakgrund

Vaxholms stads skolor har ett väl fungerande trygghetsarbete. Både våra egna och Skolinspektionens enkäter bekräftar att personalen är närvarande i elevernas olika sammanhang; lektion, rast och fritidstid och finns där eleverna är. Att verksamheternas ledning tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare

arbetar fram trivsel- och trygghetsregler samt förhållningssätt i skolan för att upptäcka om det förekommer samt motverka diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Enkäterna visar även att de allra flesta eleverna känner sig trygga i skolan.

Att Vaxholms stad generellt sett har ett väl fungerande trygghetsarbete betyder inte att det inte finns elever som inte känner sig trygga eller som råkar ut för kränkande behandling. Deras upplevelser är deras upplevelse och det Vaxholms stad kan göra när något hänt är att säkerställa att det blir utrett, åtgärdat och uppföljt så att eleven ser och känner att vi tar frågan på allvar. Ett trygghetsarbete är något som aldrig tar slut, det är något som måste ske kontinuerligt och medvetet.

Handläggningen av en anmäld kränkande behandling ger möjlighet till fördjupade studier där vi kan utveckla barnens och elevernas vardag i våra verksamheter.

Ärendebeskrivning

Denna analys har till syfte att redogöra för vad Vaxholms stad gör för insatser på huvudmannanivå och ute i verksamheterna för att kvalitetssäkra och utveckla trygghetsarbetet. Inledningsvis beskrivs kort om vad som kan konstituera en kränkning, hur anmälningarna fördelar sig på verksamheterna samt om man kan se några mönster eller förklaringar till vart och vem som kränker.

Vad ska anmälas?

Av såväl aktuell lagtext som många uttalanden av Skolinspektionen framgår att det i det första skedet inte är fråga om att skolans företrädare ska göra någon värdering av händelsen.¹

Skolinspektionen har också bland annat uttalat att det är felaktigt att direkt efter en händelse dra slutsatsen att det inte är fråga om kränkande behandling och att en sådan slutsats inte kan dras utan föregående utredning - en utredning som ju ska föregås av en anmälan.² Att det förekommit kränkande behandling behöver alltså inte konstateras för att en anmälan ska ske.³

Enligt inspektionen inträder både anmälnings- och utredningsskyldigheten så fort skolan fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Anmälningskyldigheten är således direkt kopplad till huvudmannens utredningsskyldighet.⁴ Vad gäller utredningsskyldigheten kan dock konstateras att

---

¹ Se till exempel Skolinspektionens beslut 2020-01-15, dnr 2019:2885 och 2020-11-17, dnr 2020:2471.

² Skolinspektionens beslut 2016-01-20, dnr 41-2015:6325.

³ Skolinspektionens beslut 2020-11-23, dnr SI 2019:8538.

⁴ Skolinspektionens beslut 2021-02-01, dnr 2020:6721.

den enligt Skolinspektionen inte inträder om anmälan endast innefattar ”en helt bagatellartad händelse”.⁵ Även om det är fråga om en bagatellartad händelse, som man anser vara utagerad, kan det dock vara bättre att anmäla händelsen till rektorn än att avstå från det. Rektor, som har huvudansvaret, får då avgöra hur händelsen ska hanteras. Upprepade bagatellartade händelser bör alltid anmälas till rektorn.

Var sker kränkningar och varför? I förebyggandet är det av vikt att känna till faktorer som kan bidra till att kränkningar oftast sker på vissa platser:⁶

Sociala dynamik och hierarkier:

Skolgårdar, korridorer och andra gemensamma utrymmen är platser där sociala interaktioner är höga. Här etableras ofta hierarkier och grupper, vilket kan leda till konflikter och kränkningar. Elever kan känna sig pressade att passa in, och detta kan leda till att de kränker andra för att stärka sin egen position.

Bristande tillsyn:

Platser där vuxna inte är närvarande eller inte övervakar aktivt kan vara mer benägna att vara platser för kränkningar. Toaletter, omklädningsrum och andra mindre övervakade områden kan vara sårbara.

Maktobalans:

Kränkningar sker ofta när det finns en obalans i makt. Det kan vara mellan äldre och yngre elever, populära och mindre populära elever, eller mellan olika sociala grupper. Platser där denna obalans är tydligare kan vara mer benägna att vara platser för kränkningar.

Anonymitet:

Platser där elever kan agera anonymt (till exempel på sociala medier) kan vara mer benägna att vara platser för kränkningar. Elever kan känna sig mindre ansvariga för sina handlingar när de inte är direkt synliga.

Konfliktlösning och kommunikation:

Platser där konflikter inte hanteras effektivt kan bli grogrund för kränkningar. Om elever inte har verktyg för att lösa konflikter på ett positivt sätt kan de istället använda kränkningar som ett sätt att uttrycka sina känslor.

Under 2023 inkom det 103 anmälningar om kränkande behandling till utbildningsförvaltningen. Ärendena fördelades på verksamheterna enligt nedan.

---

⁵ Skolinspektionens beslut 2020-11-25, dnr SI 2020:5444.

⁶ Kränkande behandling, mobbning och diskriminering – Skolverket (<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>).

Verksamhet	Anmälningar	Utredningar	Handlingsplaner
Kronäng	34	14	8
Resarö	33	33	20
Rindö	5	3	3
Söderfjärd	26	4	2
Vaxö	5	3	2
Totalt	103	58	35

2022;

Verksamhet	Anmälningar
Kronäng	29
Resarö	32
Rindö	4
Söderfjärd	13
Vaxö	6
Totalt	84

Under 2022 inkom det jämförelsevis 84 anmälningar om kränkande behandling till utbildningsförvaltningen. Ärendena fördelades på verksamheterna enligt tabellen till vänster. Från 2022 har vi alltså en ökning av antalet anmälningar på ca 20%.

Ökningen förklaras troligen delvis av att skolpersonalen blivit bättre på att anmäla kränkningar. Anmälarna har ökad kunskap om att alla incidenter där en kränkning kan ha skett ska anmälas. Därefter görs en utredning där eventuell kränkning konstateras.

Av anmälningarna framgår att det endast är ett fåtal av situationerna där någon av diskrimineringsgrunderna har varit aktuell.

Kränkningar per verksamhet;

Kronängsskolan

Av de 34 kränkingsanmälningar som inkommit från Kronängsskolan skedde 24 av händelserna på väg till eller från klassrummet, i skolan, inomhus. 6 händelser skedde i klassrummen. Händelserna är jämnt spridda över dagen och övervägande del av anmälningarna rör manliga elever (23). 16 av anmälningarna rör elever i årskurs 7, 10 från årskurs 8 och 7 från årskurs 9. Yngre, manliga elever som rör sig till och från

lektioner är alltså tydligt överrepresenterade i kränkningstatistiken från Kronängsskolan.

Resarö skola

På Resarö skola inträffade 17 av de 33 anmälda händelserna i skolans utemiljö, skolgård och fotbollsplan bland annat. 12 anmälningar gällde händelser i skolan, inomhus men inte i klassrum. Resterande 4 anmälningar rör händelser i klassrum. 20 av anmälningarna involverar pojkar. Händelsernas fördelning över årskurser är jämn med undantag för årskurs 2, vilken bara har 1 anmäld kränkning under 2023.

Söderfjärdsskolan

Av Söderfjärdsskolans 26 anmälda kränkningar inträffade 13 i skolans utemiljö, 6 i skolans inomhusmiljö men inte i klassrum och 7 i något av skolans klassrum. På Söderfjärdsskolan ser man en tydlig tidsmässig övervikt för att kränkningarna vanligen sker på eftermiddagarna vilket inte observerats vid de andra skolorna. 21 anmälningar rör inblandade pojkar och 13 av anmälningarna rör elever i årskurs 5.

Rindö skola

Rindö skola har 5 anmälningar från 2023. 3 av dessa har skett i skolans inomhusmiljö av pojkar i årskurserna 4 och 5.

Vaxö skola

Vaxö skolas 5 anmälningar är fördelade på 3 inne och 2 ute. 3 av anmälningarna involverar pojkar i årskurs 3 och 4.

Slutsats

En uppenbar slutsats av det ovanstående är att man med de äldre eleverna ska koncentrera sin tillsyn till skolans inomhuslokaler på raster och mellan lektioner och med de yngre eleverna kraftsamla till utemiljön och raster. Insatser som i de flesta fall redan sker på Vaxholms stads skolor.

För att minska antalet kränkningar måste skolorna arbeta aktivt med förebyggande åtgärder. Det inkluderar att skapa en trygg miljö, främja positiv kommunikation och stärka elevernas sociala färdigheter.

Den typiska kränkningsincidenten i Vaxholms stads skolor rör en elev som utifrån anmälarens kunskap blir delaktig i en utredning gällande kränkande behandling för första gången. Den typiska åtgärden, i de fallen händelsen föranleder en utredning, är att det genomförs samtal med berörd elev samt dennes vårdnadshavare. I ca en fjärdedel av anmälningarna vet anmälaren om att det förekommit utredningar kring eleven tidigare. När en elev förekommer vid flera anmälningar blir det extra viktigt att utredningar och eventuella handlingsplaner/uppföljningar säkerställer att den enskilda kränkningen som anmälan avser inte övergår i mobbning.

I ca $\frac{3}{4}$ av ärendena konstateras att en kränkning har skett. Det är dock viktigt att skolan arbetar vidare med säkra elevernas känsla av trygghet oavsett vad utredningen visar avseende den inträffade händelsen.

Trygghetsarbetet

Insatser som sker för att utveckla och kvalitetssäkra trygghetsarbetet i Vaxholms stad inkluderar följande övergripande och verksamhets-specifika insatser.

Sammanställningen är inte uttömmande och bakom en mer övergripande rubrik kan det rymmas många enskilda insatser. Insatser kan också tillkomma utifrån sådant som sker under terminen. I enlighet med diskrimineringslagens skrivning om aktiva åtgärder sker en löpande utvärdering av planerade insatser som kan innebära förändringar.

- I samverkan skapar vi trygghet och främjar psykisk hälsa för våra barn och ungdomar – övergripande mål.
- En central trygghetsenkät är etablerad för att öka den kontinuerliga och systematiska uppföljningen.
- Följa upp och utvärdera skolor och förskolors trygghetsplaner.

Exempel på insatser i skolorna

- Arbeta vidare med och utveckla värdegrund och bemötande.
- Alla förskolor och grundskolor dokumenterar årligen sitt trygghetsarbete i en Trygghetsplan som presenteras för barn- och utbildningsnämnden i början av våren. I planen utgör samtliga lagkrav relevanta för området trygghet ett underlag. Trygghetsplanen utgår från det aktuella läget per grundskola.
- Rastverksamhet, utvecklas för att öka elevernas trygghetskänsla.
- Ledarskap i klassrummet, lektionsdesign, normkritik och auskultationer.
- Elevhälsa och stöd, tydliga rutiner.
- Tydlig agenda på alla möten med fokus på elevhälsa, trygghet och studiero.
- Nolltolerans mot fula ord och dåligt beteende.
- SER-gruppen tar med elevernas tankar inför planeringen av fadderverksamheten.
- Ungdomspedagog med särskilt uppdrag att arbeta med aktiva åtgärder för elever som har problematisk frånvaro.
- Elevrådet träffas kontinuerligt och strukturerat.
- Elevrådet utser elevskyddsombud.

I kvalitetsmålen för utbildningsförvaltningen ligger mål kopplade till processefterlevnad och offentlig förvaltning. Mål som vid första anblick typiskt sett inte innehåller trygghetsskapande insatser men där finns insatser såsom:

- Processen kränkande behandling en av de prioriterade processerna, processen kommer utvärderas, revideras och kvalitetssäkras.
- Kompetensutveckling i förvaltningslagens krav på utredningar och kommunikation med involverade parter.

- Utbildningsinsatser kommer att genomföras både gentemot rektorer och trygghetsteam, utifrån verksamheternas specifika behov.
- Säkerställa effektiv avvikelserapportering vid ärendehantering av exempelvis dokumentationen i ärenden om kränkande behandling.
- Säkerställa att barnets bästa tas med i varje beslut som rör barn och elever.
- Strukturerat arbete med skolnärvaro/frånvaro.

Andra trygghetskapande insatser som görs utöver skolornas insatser är:

- Fritidsgården har tydliga förhållningsregler där olika typer av kränkningar/mobbning inte är tillåtet, vilket all personal är väldigt duktiga på att jobba med.
- Skolfält dagtid.
- Nattvandring.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning sker vid den årliga utvärderingen i enlighet med årshjulet.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2024-03-28

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Skolchef, Myrna Selenius, myrna.selenius@vaxholm.se

För kännedom: Vaxholms stads rektorer, rektorer@vaxholm.se

Utbildningsförvaltningen
Monica Lalander
Enhetschef samverkan och stöd

Kvalitetsrapport KCNO 2023

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Under året har 236 individer påbörjat studier på vuxenutbildning via KCNO och studievägen med högst antal påbörjade kurser är gymnasialvuxenutbildning. Under 2023 har flertalet studerande inom vuxenutbildningen valt att studera på distans då det är lättare att kombinera distansstudier med arbete. Antalet elever som studerar SFI har ökat något jämfört med föregående år.

Av de elever som kom till Vaxholm under 2023 har flertalet haft en låg utbildningsbakgrund, vilket inneburit fortsatt utökad behov av studieväg ¹ och klassrumsundervisning. Från och med 1 augusti 2022 är kommuner skyldiga att tillhandahålla en sammanhållen utbildning till nyanlända i etableringsprogrammet som anvisats utbildningsplikt. Den sammanhållna utbildningen ska i genomsnitt omfatta 23 timmars undervisning i veckan. Denna förändring har medfört ökade kostnader och ett ökat behov av studie- och yrkesvägledning under 2023.

Andelen avbrott har minskat inom gymnasial nivå jämfört med föregående år. Att andelen avbrott minskat kan bland annat förklaras med Lärcentrums insatser i form av stöd till eleverna inför studierna och pedagogiskt stöd under studierna samt en förbättrad dialog med utbildningsanordnare inför nya kursstarter. En annan förklaring är att skolornas dialog med eleverna motiverar dem att fortsätta sina studier. På grundläggande nivå och SFI har andelen avbrott ökat något.

Avseende kunskapsresultaten har andelen godkända betyg inom grundläggande nivå sjunkit jämfört med föregående år, andelen godkända betyg inom gymnasial nivå har ökat något jämfört med föregående år.

Andelen godkända betyg inom SFI/SFX har minskat något. Att kunskapsresultaten inom SFI/SFX fortsatt minska kan delvis förklaras med att allt fler elever väljer distansstudier. Elever som är i behov av direkt återkoppling i sitt lärande och

---

¹ 1 Totalt finns tre studievägar inom SFI, där studieväg 1 är för de med kort studiebakgrund.

vägledning som är möjlig vid klassrumsundervisning har svårare nå ett godkänt resultat vid distansundervisning. En annan förklaring till försämrade kunskapsresultat inom SFI/SFX kan vara att flera elever kombinerar studierna med arbete, vilket kan resultera i en lägre målpuppfyllelse eftersom elevernas tid för studier blir mindre i och med arbetet.

Utbildningsanordnare har sedan 2022 i uppdrag att följa upp andelen elever som kommit vidare i sysselsättning efter slutförd yrkes-/lärlingsutbildning. Det innebär att utbildningsanordnare ska ta fram andelen elever som har fått ett arbete efter 6 månader från det att utbildningen avslutades. Resultatet rapporteras uppdelat per hemkommun med antalet elever och andel som erhållit arbete. Under 2023 har majoriteten av utbildningsanordnare rapporterat resultatet, men det går inte säkerställa att svaren är fullständiga vilket man behöver väga in analys av resultatet. Knappt hälften av Vaxholms elever som slutfört en yrkesutbildning har ett arbete inom sitt utbildningsområde.

Ändringar i skollagen ställer krav på huvudmän för vuxenutbildningen att väga in både arbetsmarknadens behov och elevernas efterfrågan vid planering och dimensionering av gymnasiala utbildningar. Syftet är att öka utbudet av yrkesutbildningar på gymnasial nivå, underlätta de vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. KCNO har under 2023 påbörjat ett utvecklingsarbete för att kunna möta de ställda kraven på planering och dimensionering av gymnasiala yrkesutbildningar utifrån arbetsmarknadens behov och elevernas efterfrågan, vilket kommer att fortsätta under 2024.

När det gäller den länsgemensamma enkäten visar samtliga kommuner inom KCNO på en låg svarsfrekvens för 2023. Det kan därför vara svårt att dra slutsatser av underlaget då det gäller frågor som hör till den enkäten. KCNO har inlett en dialog med utbildningsanordnare för att öka svarsfrekvensen inför nästa års enkätundersökning. Syftet är dels att öka tillförlitligheten i enkätresultaten, samt att säkerställa att respektive utbildningsanordnare arbetar med att följa upp enkätresultaten i den egna verksamheten.

Bakgrund

Enligt skollagens fjärde kapitel ska varje huvudman och skolenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsrapporten vuxenutbildning 2023 är en sammanställning och analys av det systematiska kvalitetsarbetet 2023 för Vaxholms kommunala vuxenutbildning.

Kommunerna Täby, Danderyd, Vallentuna, Vaxholm och Österåker har ett gemensamt kansli, som heter Kunskapscentrum Nordost (KCNO), med en gemensam rektor och en biträdande rektor med det yttersta ansvaret för utbildningens kvalitet och genomförande. Vidare har KCNO nio studie- och yrkesvägledare som vägleder och antar eleverna till de valda utbildningarna samt fyra administratörer vilka ansvarar för betygshantering, ekonomi och systemadministration. Därutöver har KCNO sedan 2022 ett Lärcentrum med specialpedagog och SFI-lärare som stödjer

elever som är i behov av anpassningar och stöd. KCNO ansvarar för ansökningar till kommunal vuxenutbildning från medborgare bosatta i Vaxholms kommun. Kvalitetsrapporten redogör för och analyserar statistik kring betygsresultat och resultat från den årliga läns gemensamma enkäten för studerande bosatta i Vaxholm, samt ytterligare statistik om exempelvis antal studerande fördelat i åldersspann. I rapporten återfinns även resultat och statistik för Kunskapscentrum Nordost (KCNO) samt kommande års utvecklingsområden för KCNO.

Ärendebeskrivning

Antal studerande fördelat på skolform

Under året har 236 individer påbörjat studier på vuxenutbildning via KCNO och studievägen med högst antal påbörjade kurser är gymnasialvuxenutbildning.

Under 2023 har flertalet studerande inom vuxenutbildningen valt att studera på distans då det är lättare att kombinera distansstudier med arbete. En utmaning med att allt fler elever väljer distansstudier är att det blir för få elever på vissa kurser som har klassrumsundervisning för att kunna starta kurserna, vilket missgynnar elever som vill ha och behöver klassrumsundervisning.

Antalet elever som studerar SFI har ökat något jämfört med föregående år. Av de elever som kom till Vaxholm under 2023 har flertalet haft en låg utbildningsbakgrund, vilket inneburit fortsatt utökad behov av studieväg 1² och klassrumsundervisning. Från och med 1 augusti 2022 är kommuner skyldiga att tillhandahålla en sammanhållen utbildning till nyanlända i etableringsprogrammet som anvisats utbildningsplikt. Den sammanhållna utbildningen ska i genomsnitt omfatta 23 timmars undervisning i veckan. Denna förändring har medfört ökade kostnader och ett ökat behov av studie- och yrkesvägledning under 2023.

Avbrott

Andelen avbrott har minskat inom gymnasial nivå jämfört med föregående år. Att andelen avbrott minskat kan bland annat förklaras med Lärcentrums insatser i form av stöd till eleverna inför studierna och pedagogiskt stöd under studierna samt en förbättrad dialog med utbildningsanordnare inför nya kursstarter. En annan förklaring är att skolornas dialog med eleverna motiverar dem att fortsätta sina studier. På grundläggande nivå och SFI har andelen avbrott ökat något.

När det gäller den läns gemensamma enkäten visar samtliga kommuner inom KCNO på en låg svarsfrekvens för 2023. Det kan därför vara svårt att dra slutsatser av underlaget då det gäller frågor som hör till den enkäten. Frågor som är "Jag känner

---

² 1 Totalt finns tre studievägar inom SFI, där studieväg 1 är för de med kort studiebakgrund.

mig trygg i skolan” och “Jag vet vem jag ska vända mig till om jag inte känner mig trygg,” “Mina lärare förklarar så att jag förstår”, “Jag får den hjälp jag behöver” och “Mina lärare hjälper mig att nå min fulla potential” mäts i den länsgemensamma enkäten. KCNO har inlett en dialog med utbildningsanordnare för att öka svarsfrekvensen inför nästa års enkätundersökning. Syftet är dels att öka tillförlitligheten i enkätresultaten, men också att säkerställa att respektive utbildningsanordnare arbetar med att följa upp enkätresultaten i den egna verksamheten.

Kunskapsresultat

Avseende kunskapsresultaten har andelen godkända betyg inom grundläggande nivå sjunkit jämfört med föregående år, andelen godkända betyg inom gymnasial nivå har ökat något jämfört med föregående år. Det positiva resultatet för gymnasial nivå kan bland annat förklaras med fler insatser inom ramen för Lärcentrum. En annan förklaring kan vara det arbete som görs inom KCNO med prioriteringar och urval av studerande som ansöker till den del av vuxenutbildningen där det inte finns en rätt till utbildning. KCNO säkerställer att alla sökande till vuxenutbildningen kompletterar sin ansökan med intyg för att rätt prioritering ska kunna göras, vilket leder till att de studerande som blir beviljade studier har en hög motivation att klara studierna. Dessutom blir studerande som tidigare inte studerat inom vuxenutbildning kallade till informationsträffar där de får information om vad det innebär att studera inom vuxenutbildningen samt hur de kan planera för sina studier. Detta gör att de studerande är väl förberedda och har bättre förutsättningar att klara sina studier. Detta gör att eleverna som studerar på gymnasial nivå har högre motivation till att vilja klara studierna då de exempelvis blivit beviljade studier på grund av arbetslöshet, att de blivit uppsagda etcetera. Andelen godkända betyg inom SFI/SFX har minskat något. Att kunskapsresultaten inom SFI/SFX fortsatt minska kan delvis förklaras med att allt fler elever väljer distansstudier. Elever som är i behov av direkt återkoppling i sitt lärande och vägledning som är möjlig vid klassrumsundervisning har svårare nå ett godkänt resultat vid distansundervisning. En annan förklaring till försämrade kunskapsresultat inom SFI/SFX kan vara att flera elever kombinerar studierna med arbete, vilket kan resultera i en lägre måluppfyllelse eftersom elevernas tid för studier blir mindre i och med arbetet.

Arbete och fortsatta studier

En del av vuxenutbildningens långsiktiga uppdrag handlar om att få människor i arbete efter genomförd utbildning. Utbildningen ska även ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning. I årets enkätresultat har andelen elever som anger att utbildningen ger ökade möjligheter till arbete och fortsatta studier ökat jämfört med föregående år. En orsak till detta är att det under första halvan av 2023 funnits flera sökbara arbeten på arbetsmarknaden, då lågkonjunkturen först under hösten 2023

börjat påverka arbetslösheten genom varsel och minskat antal lediga jobb. Dessutom så skulle det kunna förklaras med att elever i högre utsträckning väljer utbildning utifrån inom vilken bransch det finns arbetstillfällen.

Utbildningsanordnare har sedan 2022 i uppdrag att följa upp andelen elever som kommit vidare i sysselsättning efter slutförd yrkes-/lärlingsutbildning. Det innebär att utbildningsanordnare ska ta fram andelen elever som har fått ett arbete efter 6 månader från det att utbildningen avslutades. Resultatet rapporteras uppdelat per hemkommun med antalet elever och andel som erhållit arbete. Under 2023 har majoriteten av utbildningsanordnare rapporterat resultatet, men det går inte säkerställa att svaren är fullständiga vilket man behöver väga in analys av resultatet. Knappt hälften av Vaxholms elever som slutfört en yrkesutbildning har ett arbete inom sitt utbildningsområde

Utvecklingsområden:

Som huvudman med vuxenutbildning genom auktorisation handlar det systematiska kvalitetsarbetet om att säkerställa att det finns ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete hos utbildningsanordnare samt att följa upp utbildningsanordnare utifrån överenskommelser i auktorisationsavtal. Arbetet med att genomföra verksamhetsbesök med avtalsuppföljning och kvalitetsdialoger hos samtliga utbildningsanordnare har fortsatt att utvecklas under 2023.

Ändringar i skollagen ställer krav på huvudmän för vuxenutbildningen att väga in både arbetsmarknadens behov och elevernas efterfrågan vid planering och dimensionering av gymnasiala utbildningar. Syftet är att öka utbudet av yrkesutbildningar på gymnasial nivå, underlätta de vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Lagändringen börjar gälla 1 juli 2023 men kommer att tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025. KCNO har under 2023 påbörjat ett utvecklingsarbete för att kunna möta de ställda kraven på planering och dimensionering av gymnasiala yrkesutbildningar utifrån arbetsmarknadens behov och elevernas efterfrågan, vilket kommer att fortsätta under 2024.

Det finns ett behov av att fler vuxna väljer att studera yrkesutbildningar inom den kommunala vuxenutbildningen. KCNO har därför under 2023 påbörjat ett arbete med att marknadsföra och kommunicera utbildningsutbudet av yrkesutbildningar på olika sätt, bland annat genom reklamfilmer för utvalda yrkesutbildningar, reklamaffischer och inlägg i sociala medier. Detta arbete kommer att fortsätta under 2024.

Att öka tillgängligheten har varit ett prioriterat område för KCNO. Genom att KCNO övertagit kontaktvägen från Kontaktcenter har tillgängligheten ökat. Kontakt med KCNO sker direkt, vilket även inneburit en effektivare hantering av ärenden då kompetens finns hos de svarande.

Lärcentrums verksamhet kommer också att fortsätta utvecklas under 2024.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Kvalitetsrapport Vuxenutbildningen 2023, Monica Lalander.
Kvalitetsrapport Vaxholms vuxenutbildning/ KCNO 2023.

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Peter Björk, rektor- KCNO Täby, peter.bjork@taby.se

Kvalitetsrapport för Vaxholms vuxenutbildning 2023

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1. Verksamhetschefens sammanfattande analys/kommentar	3
2. Inledning	3
2.1 Uppdrag	3
2.2 Organisation	4
2.3 Systematiskt kvalitetsarbete	4
3. Underlag för resultat och bedömning av måluppfyllelse	5
3.1 Den läns gemensamma studerandeenkäten	5
3.2 Kunskapsresultat	5
3.3 Kvalitetsrapporter och verksamhetsbesök	5
4. Arbetet inom KCNO	6
4.1 Antal studerande och fördelning skolform, ålder och kön samt andel avbrott	6
4.3 Det ekonomiska läget	8
4.4 Medarbetarengagemang	8
4.5 Sammanfattande analys	8
5. Elevers förtroende för de pedagogiska verksamheterna	9
5.1 Eleverna rekommenderar sin skola	10
5.2 Eleverna känner sig trygga i skola	10
5.3 Sammanfattande analys	10
6. Kunskaper	11
6.1 Kunskapsresultat	11
6.2 Sammanfattande analys	11
7. Arbete och fortsatta studier	12
8. Utvecklingsområden	13

1. Verksamhetschefens sammanfattande analys/kommentar

Denna rapport är en sammanställning av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå för Vaxholms kommunala vuxenutbildning år 2023. Rapporten redogör för och analyserar statistik för elever bosatta i Vaxholm kommun avseende bland annat betygsresultat, avbrott och resultat från den årliga länsgemensamma studerandeenkäten. I rapporten återfinns även resultat och statistik för elever inom Kunskapscentrum Nordost (KCNO), där kommunerna Täby, Danderyd, Vallentuna, Vaxholm och Österåker ingår.

Förtroendet bland elever inom grundläggande och gymnasial nivå är fortsatt högt. Andelen elever inom grundläggande och gymnasial nivå som anger att de kan rekommendera sin skola har ökat. Inom sfi finns inga enkätsvar för 2023 vilket gör att en jämförelse inte kan göras med föregående år. Andelen elever som anger att de känner sig trygga i skolan är fortsatt högt.

Kunskapsresultaten för grundläggande nivå har minskat jämfört med föregående år, medan kunskapsresultaten för gymnasial nivå har ökat något jämfört med föregående år.

Antalet elever från Vaxholm kommun som studerar inom grundläggande nivå har ökat jämfört med föregående år, medan antalet studerande på gymnasial nivå har minskat något. Antalet elever som studerar svenska för invandrare, sfi är oförändrat jämfört med föregående år. Andelen avbrott har ökat för utbildningsformerna sfi och grundläggande nivå medan gymnasial nivå har minskat.

Under 2023 har KCNO haft flera prioriterade utvecklingsarbeten, varav några är fortsatt utveckling av Lärcentrum, fortsatt utveckling av systematiska kvalitetsarbetet, framtagande av arbetssätt och rutiner kring inledande kartläggning och validering, insatser för ökad tillgänglighet samt marknadsföring och kommunikation kring utbildningsutbudet.

2. Inledning

2.1 Uppdrag

Vuxenutbildningen ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier. Vuxenutbildningen ska förmedla sådana kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället och som utgår från de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna. I den kommunala vuxenutbildningen (komvux) ingår vuxenutbildning på grundläggande nivå, gymnasial nivå och svenska för invandrare (sfi). Vuxenutbildningen har en viktig roll för kompetensförsörjningen i samhället.

Enligt 20 kap. 2 § skollagen (2010:800) är de övergripande målen för den kommunala vuxenutbildningen att:

- vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande,

- vuxna ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling,
- den ska ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning, och
- den ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet.

2.2 Organisation

Vaxholm kommun tillämpar, enligt beslut i barn- och utbildningsnämnden, auktorisation för utbildningsanordnare av kommunal vuxenutbildning (komvux) inklusive kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) och svenskundervisning för yrkesutbildade (sfx). Det innebär att utbildningsanordnare som uppfyller de krav som anges i auktorisationsvillkoren godkänns som anordnare. Modellen med auktoriserade utbildningsanordnare syftar till att öka utrymmet för fler aktörer för att stimulera mångfald och kvalitet. Vaxholm kommun är huvudman för utbildning som bedrivs för elever bosatta i Vaxholm kommun hos auktoriserade utbildningsanordnare, oavsett om anordnaren är en kommunal, privat, eller ideell aktör.

Täby, Danderyd, Vallentuna, Vaxholm och Österåker har ett gemensamt kansli KCNO som ansvarar för ansökningar till kommunal vuxenutbildning från kommunernas invånare. För detta finns en rektor och en biträdande rektor med det yttersta ansvaret för utbildningens kvalitet och genomförande. Vidare har KCNO nio studie- och yrkesvägledare som vägleder och antar eleverna till de valda utbildningarna samt fyra administratörer vilka ansvarar för betyghantering, ekonomi och systemadministration. Därutöver har KCNO sedan 2022 ett Lärcentrum med specialpedagog och sfi-lärare som stödjer elever som är i behov av anpassningar och stöd.

Kommunerna Täby, Danderyd, Vallentuna, Vaxholm, Österåker, Upplands Väsby, Sollentuna, Sigtuna, Solna och Lidingö bildar tillsammans Vux Norrort och har ett gemensamt samverkansavtal avseende auktorisationssystem för att erbjuda kommunernas invånare vuxenutbildning. Samarbetet syftar till att höja måluppfyllelsen, anpassa utbildningen efter arbetsmarknadens behov, effektivisera administrationen och uppföljningen, skapa gemensamma processer samt att skapa goda förutsättningar för vidareutveckling av vuxenutbildningen. I december 2023 fanns det 28 utbildningsanordnare som eleverna folkbokförda i Vaxholm kunde välja mellan.

2.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt skollagens fjärde kapitel ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elever ska ges möjlighet till delaktighet och inflytande över utbildningen.

KCNO har under de senaste åren bedrivit ett utvecklingsarbete tillsammans med utbildningsanordnare i syfte att utveckla strukturen och arbetssättet för det systematiska kvalitetsarbetet. Utvecklingsarbetet har fortsatt under 2023, bland annat i form av revideringar av mall för utbildningsanordnarens årliga kvalitetsrapporter. Verksamhetsbesök med kvalitetsdialoger fortlöper och utvecklas kontinuerligt. Syftet med verksamhetsbesöken är att skapa en fördjupad dialog kring frågor om utbildningsanordnarens verksamhet och dess kvalitet.

3. Underlag för resultat och bedömning av måluppfyllelse

3.1 Den länsgemensamma studerandeenkäten

På uppdrag av Storsthlm genomförs en årlig länsgemensam studerandeenkät som riktar sig till:

- samtliga studerande i Stockholms län inom grundläggande och gymnasial nivå under den utvalda perioden.
- samtliga studerande i Stockholms län inom svenska för invandrare (sfi) och svenska för yrkesutbildade (sfx) under den utvalda perioden.

Målet med länsgemensamma studerandeenkäter är att kommunerna ska få ett bredare underlag för att, tillsammans med utbildningsanordnare, utveckla kvaliteten på hela länets vuxenutbildning.

Under 2023 genomfördes enkätundersökningen av Ramböll på uppdrag av Storsthlm. Undersökningen genomfördes som en webbundersökning och datainsamlingen pågick från vecka 17 till vecka 20. I denna rapport redovisas resultatet på enkätundersökningen för elever bosatta i Vaxholm kommun. I 2023 års undersökning inkom 10 svar för elever inom gymnasial och grundläggande vuxenutbildning, samt 0 svar för elever inom sfi och sfx. Totalt sett för Stockholms län var svarsfrekvensen på den länsgemensamma studerandeenkäten för grundläggande och gymnasial nivå 38 % och för sfi 44 %.

3.2 Kunskapsresultat

Elever inom grundläggande och gymnasial nivå samt sfi och sfx får betyg efter varje avslutad kurs. I denna rapport redovisas andelen godkända betyg som erhållits för respektive utbildningsform under 2023.

3.3 Kvalitetsrapporter och verksamhetsbesök

Respektive utbildningsanordnare upprättar varje år en kvalitetsrapport som innehåller verksamhetsårets resultat, analys och förbättringsområden på skolenhetsnivå. Varje termin genomförs också verksamhetsbesök med kvalitetsdialoger där ansvarig kontaktrektor inom Vux Norrort i dialog med skolledning, lärare, övrig personal och elever diskuterar skolans

resultat och fortsatta arbete. Analysen i denna rapport bygger bland annat på utbildningsanordnares kvalitetsrapporter och kontaktrektors verksamhetsbesök.

4. Arbetet inom KCNO

4.1 Antal studerande och fördelning skolform, ålder och kön samt andel avbrott

Tabell 1: Antalet elever som påbörjat en kurs vid vuxenutbildning i Vaxholm kommun och KCNO totalt över tid och fördelat på utbildningsform

Utbildningstyp	2021		2022		2023	
	KCNO	Vaxholm	KCNO	Vaxholm	KCNO	Vaxholm
Grundläggande vuxenutbildning	730	32	774	37	759	39
Gymnasial vuxenutbildning	3426	180	3021	146	2629	123
Svenska för invandrare*	1844	82	1848	73	1867	74
Totalt	6000	294	5643	256	5255	236

*sfx och sfi räknas till denna grupp genomgående i rapporten.

Tabell 2: Åldersfördelning grundläggande vuxenutbildning, Vaxholm-elever

2021		2022		2023	
Åldersspann	Antal	Åldersspann	Antal	Åldersspann	Antal
18-19	0	18-19	0	18-19	1
20-30	10	20-30	14	20-30	16
31-40	13	31-40	14	31-40	17
41-50	7	41-50	9	41-50	8
51 -	2	51 -	0	51 -	0

Tabell 3: Åldersfördelning gymnasial vuxenutbildning, Vaxholm-elever

2021		2022		2023	
Åldersspann	Antal	Åldersspann	Antal	Åldersspann	Antal
18-19	5	18-19	4	18-19	9
20-30	117	20-30	84	20-30	70
31-40	33	31-40	35	31-40	23
41-50	20	41-50	14	41-50	10
51 -	5	51 -	9	51 -	11

Tabell 4: Åldersfördelning svenska för invandrare, Vaxholm-elever

2021		2022		2023	
Åldersspann	Antal	Åldersspann	Antal	Åldersspann	Antal
18-19	0	18-19	0	18-19	2
20-30	34	20-30	28	20-30	24
31-40	24	31-40	29	31-40	27
41-50	13	41-50	8	41-50	12
51 -	11	51 -	8	51 -	10

Tabell 5: Andel kvinnor och män som läser någon av utbildningsformerna, Vaxholm-elever

Utbildningstyp	2021		2022		2023	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Grundläggande nivå	61 %	39 %	47 %	53 %	56 %	44 %
Gymnasial nivå	61 %	39 %	57 %	43 %	58 %	42 %
Svenska för invandrare	52 %	48 %	51 %	49 %	60 %	40 %

Tabell 6: Andel avbrott inom respektive utbildningsform

Utbildningstyp	2021	2022	2023
Grundläggande nivå	14 %	9 %	15 %
Gymnasial nivå	16 %	14 %	9 %
Svenska för invandrare	32 %	19 %	26 %

4.3 Det ekonomiska läget

Årets resultat för KCNO och Vaxholm visar totalt på ett överskott vilket främst beror på finansiering av statsbidrag inom gymnasiala kurser. Verksamheten på gymnasial nivå har samtidigt haft högre kostnader än budget för köp av utbildningsplatser. Sfi har under 2023 också haft högre kostnader än budgeterat vilket delvis beror på att ukrainare har erbjudits att läsa sfi. Den ökade kostnaden för sfi har kunnat täckas av statsbidragsfinansierade medel. Grundläggande nivå visar ett underskott i budget för köp av utbildningsplatser.

4.4 Medarbetarengagemang

Medarbetarengagemang mäts genom den årliga medarbetarundersökningen inom ramen för de tre områdena motivation, ledarskap och styrning. KCNOs resultat för 2023 visar på en ökning inom samtliga områden jämfört med 2022 medan det totala måttet Hållbart medarbetarengagemang (HME) har ökat från 81 till 82 (index 0-100).

4.5 Sammanfattande analys

Antalet elever inom grundläggande nivå är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år, medan antalet studerande på gymnasial nivå har minskat något. Under 2023 har flertalet studerande inom vuxenutbildningen valt att studera på distans då det är lättare att kombinera distansstudier med arbete. En utmaning med att allt fler elever väljer distansstudier är att det blir för få elever på vissa kurser som har klassrumsundervisning för att kunna starta kurserna, vilket missgynnar elever som vill ha och behöver klassrumsundervisning.

Antalet elever som studerar sfi har ökat något jämfört med föregående år. Av de elever som kom till Vaxholm under 2023 har flertalet haft en låg utbildningsbakgrund, vilket inneburit fortsatt utökad behov av studieväg ¹ och klassrumsundervisning. Från och med 1 augusti 2022 är kommuner skyldiga att tillhandahålla en sammanhållen utbildning till nyanlända i etableringsprogrammet som anvisats utbildningsplikt. Den sammanhållna utbildningen ska i

¹ Totalt finns tre studievägar inom sfi, där studieväg 1 är för de med kort studiebakgrund.

genomsnitt omfatta 23 timmars undervisning i veckan. Denna förändring har medfört ökade kostnader och ett ökat behov av studie- och yrkesvägledning under 2023.

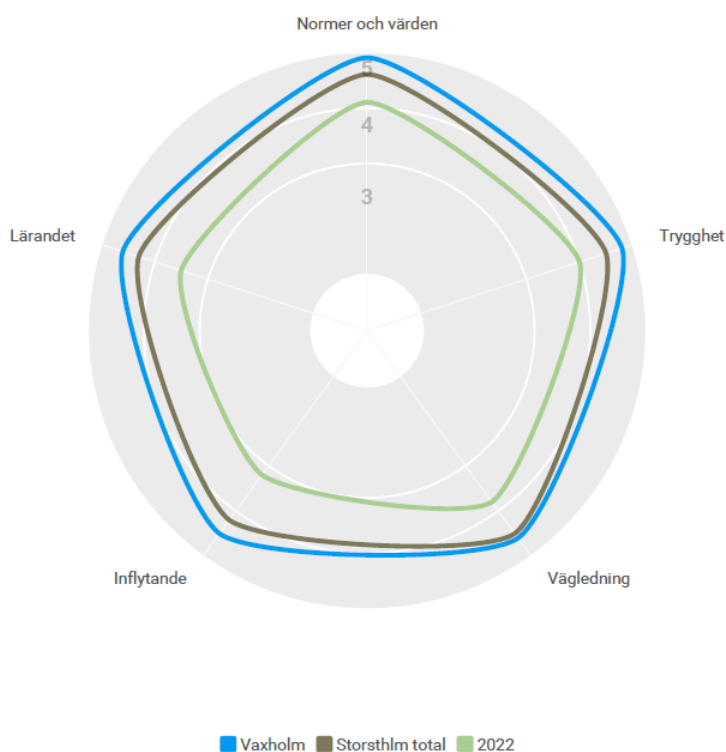
Andelen avbrott har minskat inom gymnasial nivå jämfört med föregående år.

Att andelen avbrott minskat kan bland annat förklaras med Lärcentrums insatser i form av stöd till eleverna inför studierna och pedagogiskt stöd under studierna samt en förbättrad dialog med utbildningsanordnare inför nya kursstarter. En annan förklaring är att skolornas dialog med eleverna motiverar dem att fortsätta sina studier. På grundläggande nivå och sfi har andelen avbrott ökat något.

Det positiva resultatet för medarbetarengagemanget kan delvis förklaras med utvecklingen och uppbyggnaden av Lärcentrum, vilket inneburit nya arbetssätt och insatser för eleverna. Detta har bidragit till att medarbetarna har fått utvecklas i sin roll och fått större ansvar samtidigt som teamkänslan ökat.

5. Elevers förtroende för de pedagogiska verksamheterna

Diagram 1. Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, överblick enkätsvar 2023

Diagrammet ovan är en översikt över samtliga enkätsvar i den länsgemensamma studerandeenkäten där Vaxholms resultat för elever inom grundläggande och gymnasial nivå jämförs med samtliga deltagande kommuner. Inom alla frågeområden har Vaxholm fått ett

högre resultat jämfört med övriga deltagande kommuner samt i jämförelse med föregående års resultat för Vaxholm. Frågor som hör till detta enkäten är “Jag känner mig trygg i skolan” och “Jag vet vem jag ska vända mig till om jag inte känner mig trygg,” “Mina lärare förklarar så att jag förstår”, “Jag får den hjälp jag behöver” och “Mina lärare hjälper mig att nå min fulla potential”.

Då det inte finns något resultat för sfi/sfx kan inte samma jämförelse göras för 2023.

5.1 Eleverna rekommenderar sin skola

Tabell 7: Jämförelse över tid, rekommendationsbenägenhet

Fråga	Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning			Sfi/sfx		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Jag kan rekommendera min skola till andra	80 %	66 %	80 %	85 %	91 %	%

5.2 Eleverna känner sig trygga i skola

Tabell 8: Jämförelse över tid, trygghet

Fråga	Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning		
	2021	2022	2023
Jag känner mig trygg i skolan	66 %	82 %	100 %
Jag behandlas bra av mina lärare	83 %	74 %	100 %
Jag vet vem jag ska vända mig till om jag inte känner mig trygg	51 %	65 %	88 %

5.3 Sammanfattande analys

Resultaten på den länsgemensamma studerandeenkäten visar att majoriteten av eleverna ger positiva svar inom samtliga frågeområden. Förtroendet för den pedagogiska verksamheten bland elever inom grundläggande och gymnasial nivå är fortsatt högt.

Andelen elever inom grundläggande och gymnasial nivå som anger att de kan rekommendera sin skola har ökat något.

Andelen elever som känner sig trygga i sin skola inom grundläggande och gymnasial nivå har ökat jämfört med föregående år. En förklaring till det positiva resultatet avseende upplevd trygghet är det uppföljningsarbete och dialog kring kvaliteten på skolorna som genomförs inom ramen för auktorisationen. I detta uppföljningsarbete lyfts bland annat elevernas trygghet, och att det ska finnas tydliga rutiner kring hur trygghetsarbetet ska fungera på skolan.

Svarsfrekvensen på den länsgemensamma studerandeenkäten är relativt låg, vilket har föranlett att ett utvecklingsarbete tillsammans med utbildningsanordnare har inletts under 2023 i syfte att få upp svarsfrekvensen för att öka tillförlitligheten i resultaten framöver.

6. Kunskaper

6.1 Kunskapsresultat

Tabell 9: Jämförelse över tid, kunskapsresultat

Utbildningsform	2021	2022	2023
Andelen godkända betyg inom grundläggande nivå	98 %	80 %	75 %
Andelen godkända betyg inom gymnasial nivå	87 %	80 %	86 %
Andelen godkända betyg inom sfi	90 %	77 %	71%

6.2 Sammanfattande analys

Avseende kunskapsresultaten har andelen godkända betyg inom grundläggande nivå sjunkit jämfört med föregående år, andelen godkända betyg inom gymnasial nivå har ökat något jämfört med föregående år. Det positiva resultatet för gymnasial nivå kan bland annat förklaras med fler insatser inom ramen för Lärcentrum. En annan förklaring kan vara det arbete som görs inom KCNO med prioriteringar och urval av studerande som ansöker till den del av vuxenutbildningen där det inte finns en rätt till utbildning. KCNO säkerställer att alla sökande till vuxenutbildningen kompletterar sin ansökan med intyg för att rätt prioritering ska kunna göras, vilket leder till att de studerande som blir beviljade studier har en hög motivation att klara studierna. Dessutom blir studerande som tidigare inte studerat inom vuxenutbildning kallade till informationsträffar där de får information om vad det innebär att studera inom vuxenutbildningen samt hur de kan planera för sina studier. Detta gör att de studerande är väl förberedda och har bättre förutsättningar att klara sina studier. Detta gör att eleverna som studerar på gymnasial nivå har högre motivation till att vilja klara studierna då de exempelvis blivit beviljade studier på grund av arbetslöshet, att de blivit uppsagda etc.

Andelen godkända betyg inom sfi/sfx har minskat något. Att kunskapsresultaten inom sfi/sfx fortsatt minska kan delvis förklaras med att allt fler elever väljer distansstudier. Elever som är i behov av direkt återkoppling i sitt lärande och vägledning som är möjlig vid klassrumsundervisning har svårare nå ett godkänt resultat vid distansundervisning. En annan förklaring till försämrade kunskapsresultat inom sfi/sfx kan vara att flera elever kombinerar studierna med arbete, vilket kan resultera i en lägre måluppfyllelse eftersom elevernas tid för studier blir mindre i och med arbetet.

7. Arbete och fortsatta studier

Tabell 10: Jämförelse över tid, arbete och fortsatta studier

Fråga	Vuxenutbildning			Sfi/sfx		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Min utbildning ger mig ökade möjligheter till arbete eller fortsatta studier/ sfi/sfx-studier gör det lättare att få arbete	90 %	82 %	100 %	75 %	90 %	%
Sfi/sfx-studier gör det lättare att studera vidare	-	-	-	90 %	82 %	%

En del av vuxenutbildningens långsiktiga uppdrag handlar om att få människor i arbete efter genomförd utbildning. Utbildningen ska även ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning. I årets enkätresultat har andelen elever som anger att utbildningen ger ökade möjligheter till arbete och fortsatta studier ökat jämfört med föregående år. En orsak till detta är att det under första halvan av 2023 funnits flera sökbara arbeten på arbetsmarknaden, då lågkonjunkturen först under hösten 2023 börjat påverka arbetslösheten genom varsel och minskat antal lediga jobb. Dessutom så skulle det kunna förklaras med att elever i högre utsträckning väljer utbildning utifrån inom vilken bransch det finns arbetstillfällen.

Utbildningsanordnare har sedan 2022 i uppdrag att följa upp andelen elever som kommit vidare i sysselsättning efter slutförd yrkes-/lärlingsutbildning. Det innebär att utbildningsanordnare ska ta fram andelen elever som har fått ett arbete efter 6 månader från det att utbildningen avslutades. Resultatet rapporteras uppdelat per hemkommun med antalet elever och andel som erhållit arbete. Under 2023 har majoriteten av utbildningsanordnare rapporterat resultatet, men det går inte säkerställa att svaren är fullständiga vilket man behöver väga in analys av resultatet. Knappt hälften av Vaxholms elever som slutfört en yrkesutbildning har ett arbete inom sitt utbildningsområde.

Lärcentrums insatser i form av stöd till eleverna inför studierna och pedagogiskt stöd under studierna antas också bidra till att eleverna upplever att studierna ökar möjligheterna till arbete och fortsatta studier. Genom Lärcentrum har eleverna även möjlighet att möta andra elever, vilket i sig gynnar motivationen till fortsatta studier och arbete. Personer som inte kan svenska språket och har en kort utbildningsbakgrund står längre från arbetsmarknaden

och är i behov av särskilda insatser, där språket och utbildning är en nyckelfaktor. För denna målgrupp utgör Lärcentrum en viktig insats.

Resultaten på den läns gemensamma enkäten 2023 visar att eleverna inom grundläggande och gymnasial nivå upplevde av nöjdhet av den studie- och yrkesvägledning de fått av kommunen har ökat. Samtidigt har andelen elever inom grundläggande och gymnasial nivå som anger att de fått träffat en studie- och yrkesvägledare på sin skola ökat jämfört med föregående år. Flera av de studerande inom KCNO som studerar grundläggande och gymnasial nivå gör sin ansökan till utbildningen via internet, och de har inte behovet av kontakt med studie- och yrkesvägledare. Dessa studerande svarar möjligen utifrån att de inte varit i kontakt med studie- och yrkesvägledare vilket kan göra resultatet på enkätfrågan missvisande. Enkätfrågan kring studie- och yrkesvägledning är även ställd kring skolans studie- och yrkesvägledning, men det går inte att uttyda om det är vägledningen hos den enskilda utbildningsanordnare eller om det är KCNO som elevernas har lämnat ett omdöme om.

8. Utvecklingsområden

Som huvudman med vuxenutbildning genom auktorisation handlar det systematiska kvalitetsarbetet om att säkerställa att det finns ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete hos utbildningsanordnare samt att följa upp utbildningsanordnare utifrån överenskommelser i auktorisationsavtal. Arbetet med att genomföra verksamhetsbesök med avtalsuppföljning och kvalitetsdialoger hos samtliga utbildningsanordnare har fortsatt att utvecklas under 2023. Vid kvalitetsdialogerna utgör bland annat kunskapsresultat och resultat i enkäter en grund för samtalets inriktning, vilka identifierade utvecklingsområden som finns och vilka åtgärder som behöver följas upp. Under 2023 har en ny mall för utbildningsanordnares kvalitetsrapporter tagits fram. Arbetet med att utveckla kvalitetsdialoger och kvalitetsrapporter kommer fortsätta även under 2024.

Den läns gemensamma studerandeenkäten visar på låg svarsfrekvens för samtliga kommuner inom KCNO, men även inom Stockholms län i stort, vilket gör det svårt att dra generella slutsatser utifrån resultaten. KCNO har inlett en dialog med utbildningsanordnare för att öka svarsfrekvensen inför nästa års enkätundersökning. Syftet är dels att öka tillförlitligheten i enkätresultaten, men också att säkerställa att respektive utbildningsanordnare arbetar med att följa upp enkätresultaten i den egna verksamheten.

Resultat avseende elevernas nöjdhet med studie- och yrkesvägledning är fortsatt lågt i år. Vägledning har sedan flera år tillbaka varit ett prioriterat utvecklingsområde inom KCNO och kommer fortsätta vara det under 2024. Att eleverna inom vuxenutbildningen har tillgång till en vägledning är viktig för att eleverna ska ges möjlighet/få stöd i att fatta väl övervägda studie- och yrkesval, vilket bidrar till att fler elever når målen med sin utbildning samtidigt som genomströmningen i den kommunala vuxenutbildningen ökar. En viktig fråga är hur arbetet med vägledning kan utvecklas i samverkan med utbildningsanordnare. På huvudmannanivå har Lärcentrum en viktig del i att fortsätta utveckla arbetet med studie- och yrkesvägledning.

Ändringar i skollagen ställer krav på huvudmän för vuxenutbildningen att väga in både arbetsmarknadens behov och elevernas efterfrågan vid planering och dimensionering av

gymnasiala utbildningar. Syftet är att öka utbudet av yrkesutbildningar på gymnasial nivå, underlätta de vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Lagändringen börjar gälla 1 juli 2023 men kommer att tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025. KCNO har under 2023 påbörjat ett utvecklingsarbete för att kunna möta de ställda kraven på planering och dimensionering av gymnasiala yrkesutbildningar utifrån arbetsmarknadens behov och elevernas efterfrågan, vilket kommer att fortsätta under 2024.

Det finns ett behov av att fler vuxna väljer att studera yrkesutbildningar inom den kommunala vuxenutbildningen. KCNO har därför under 2023 påbörjat ett arbete med att marknadsföra och kommunicera utbildningsutbudet av yrkesutbildningar på olika sätt, bland annat genom reklamfilmer för utvalda yrkesutbildningar, reklamaffischer och inlägg i sociala medier. Detta arbete kommer att fortsätta under 2024.

Utbildningsanordnare har sedan 2022 i uppdrag att följa upp andelen elever som kommit vidare i sysselsättning efter slutförd yrkes-/lärlingsutbildning. Under 2023 har majoriteten av utbildningsanordnare genomfört uppföljningen av sysselsättningsgraden. Det finns ett fortsatt behov av att utveckla arbetet med denna uppföljning för att resultaten ska kunna ligga till grund för en bredare analys. Arbetet med att följa upp andelen elever som kommit vidare i sysselsättning efter slutförd yrkes-/lärlingsutbildning kommer att vara ett fortsatt utvecklingsområde under 2024.

Att öka tillgängligheten har varit ett prioriterat område för KCNO. Genom att KCNO övertagit kontaktvägen från Kontaktcenter har tillgängligheten ökat. Kontakt med KCNO sker direkt, vilket även inneburit en effektivare hantering av ärenden då kompetens finns hos de svarande.

Sedan 1 januari 2023 finns ändringar i skollagen om att hemkommunen är skyldig att erbjuda eleven en inledande kartläggning. Skolan ska därefter genomföra en kartläggning huruvida eleven har möjlighet att göra en validering i olika kurser. Under 2024 kommer arbetsätt och insatser kring den inledande kartläggningen och valideringsprocessen fortsätta utvecklas.

Sedan två år tillbaka har KCNO ett Lärcentrum, vilket erbjuder invånarna olika insatser som ger dem pedagogiskt stöd inför och under sina studier. Lärcentrums lokaler erbjuder mötesplats för elever, drop-in verksamhet, samtalsrum, undervisningssalar och studierum med god teknisk utrustning. Stödet som ges vid Lärcentrum är utökad vägledning och kartläggning inför studier i form av exempelvis informationsträffar i grupp, vägledningssamtal, studieplaneringssamtal, inledande kartläggning inför validering och nivåtester.

Lärcentrum ger dessutom olika former av pedagogiskt stöd som exempelvis samtal kring behovet av stöd och anpassningsförslag, studieteknik och uppföljning av studieresultat. Elever erbjuds även stöd i form av överlämning till vald utbildningsanordnare, vilket är en samverkansform som bidrar till att fler elever får stöd i rätt tid.

Lärcentrum erbjuder även stöd på gruppnivå i form av pedagogiska insatser som extra stöd i svenska och en grundläggande kurs i datorskunskap. Stödet på gruppnivå är framförallt riktat till personer som inte kan svenska och har en kort utbildningsbakgrund. Dessa personer står längre ifrån arbetsmarknaden och är i behov av särskilda insatser, där språk och utbildning är nyckelfaktorer.

Genom att arbeta förebyggande och proaktivt för att eleverna ska nå godkända resultat bidrar Lärcentrum till en kvalitetsökning i flera led i hela organisationens arbetssätt. Lärcentrums verksamhet kommer att fortsätta utvecklas under 2024.

Utbildningsförvaltningen
Monica Lalander
Enhetschef samverkan och stöd

Skapa långsiktighet i Lärcentrums verksamhet genom varaktig finansiering

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden finansierar Lärcentrum.

Sammanfattning

Kommunal vuxenutbildning (komvux) i Vaxholm kommun sker i samverkan med kommunerna Danderyd, Vallentuna, Vaxholm och Österåker. Tillsammans har kommunerna ett gemensamt kansli Kunskapscentrum nordost (KCNO). Inom ramen för KCNO finns sedan år 2022 ett lärcentrum som erbjuder studerande stöd inför och under studierna på komvux. Lärcentrum erbjuder olika former av pedagogiskt stöd individuellt och i grupp, men även utökad kartläggning och studie- och yrkesvägledning.

Lärcentrum har sedan det startades bidragit till bland annat färre avbrott inom samtliga utbildningsformer inom KCNO, höjd motivation hos de studerande, högre måluppfyllelse samt en ökad upplevelse hos de studerande av att studierna på komvux ökar möjligheten till fortsatta studier och arbete.

Lärcentrum finansieras idag av statsbidrag, vilket kommunala huvudmän kan ansöka om genom Skolverket. Eftersom Lärcentrum finansieras av statsbidrag är planering av verksamhet i ett långsiktigt perspektiv begränsad. För att skapa långsiktighet i verksamheten behöver finansieringen bli mer varaktig. Vaxholm kommun rekommenderas därför att finansiera Lärcentrum inom ramen för kommunens budget. Vidare behöver samtliga kommuner inom samverkan KCNO budgetera för Lärcentrum då det är en gemensam verksamhet som riktar sig till samtliga kommuninvånare inom KCNO.

Ärendebeskrivning

Kommunal vuxenutbildning (komvux) i Vaxholm kommun

Kommuner är skyldiga att erbjuda komvux enligt 20 kap. 3 § skollagen (2010:800). I komvux ingår utbildning på grundläggande nivå, gymnasial nivå, svenska för

invandrare (sfi) samt anpassad utbildning på grundläggande nivå och anpassad utbildning på gymnasial nivå. Enligt *20 kap. 2 § skollagen (2010:800)* är de övergripande målen för den kommunala vuxenutbildningen att:

- vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande,
- vuxna ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling,
- den ska ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning, och
- den ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet.

Vaxholm kommun tillämpar, enligt beslut i Barn- och utbildningsnämnden, auktorisation för utbildningsanordnare av komvux på grundläggande och gymnasial nivå samt komvux som sfi. Det innebär att utbildningsanordnare som uppfyller de krav som anges i auktorisationsvillkoren godkänns som anordnare. Vaxholm kommun är huvudman för utbildning som bedrivs för studerande bosatta i Vaxholm kommun hos auktoriserade utbildningsanordnare, oavsett om anordnaren är en kommunal, privat, eller ideell aktör. Vaxholm kommun bildar tillsammans med kommunerna Danderyd, Vallentuna, Vaxholm, Österåker, Upplands Väsby, Sollentuna, Sigtuna, Solna och Lidingö tillsammans Vux Norrort. Kommunerna inom Vux Norrort har ett gemensamt samverkansavtal avseende auktorisationssystem för att erbjuda kommunernas invånare komvux.

Kommunerna Täby, Danderyd, Vallentuna, Vaxholm och Österåker har genom samverkan avseende komvux ett gemensamt kansli Kunskapscentrum nordost (KCNO) som ansvarar för ansökningar till komvux från kommunernas invånare. För detta finns det en gemensam rektor med yttersta ansvaret för utbildningens genomförande och kvalitet.

Lärcentrum

Lärcentrum är enligt *förordning (2017:1303) om statsbidrag för lärcentrum* en verksamhet som organiseras av en eller flera kommuner, och där den studerande erbjuds stöd i sitt lärande från lärare och annan personal samt ges förutsättningar att möta andra studerande.

KCNO har sedan år 2022 ett lärcentrum som erbjuder studerande stöd inför och under studierna på komvux. Lärcentrum erbjuder informationsträffar till nya studerande i syfte att stödja de studerande i ansökningsförfarandet och planeringen av sina studier. Studerande i behov av specialpedagogiskt stöd kan genom Lärcentrum få stöd med anpassningsförslag. Lärcentrum erbjuder även individuellt studiestöd på plats av studie- och yrkesvägledare, specialpedagog och sfi-lärare.

Dessutom erbjuder Lärcentrum stöd på gruppnivå, vilket framförallt är riktat till personer som inte kan svenska och har en kort utbildningsbakgrund. Dessa personer står längre ifrån arbetsmarknaden och är i behov av särskilda insatser, där språk och utbildning är nyckelfaktorer. Den utökade pedagogiska kartläggningen som Lärcentrum erbjuder personer som inte kan svenska ger goda förutsättningar för att de studerande ska lyckas med studierna i sfi. För de studerande som är i behov av stöd i informationsteknik, IT, så erbjuder Lärcentrum IT-stöd och kurser i IT. Studerande som behöver en plats att studera på har möjlighet att göra detta i Lärcentrums lokaler. Inom ramen för Lärcentrums verksamhet finns även möjlighet till utökad och fördjupad studie- och vägledning.

Lärcentrum har sedan det startades bidragit till bland annat färre avbrott inom samtliga utbildningsformer inom KCNO, höjd motivation hos de studerande, högre måluppfyllelse samt en upplevelse hos de studerande av att studierna inom komvux ökar möjligheten till fortsatta studier och arbete.

Lärcentrum finansieras idag av statsbidrag, vilket kommunala huvudmän kan ansöka om genom Skolverket. Eftersom Lärcentrum finansieras av statsbidrag är planering av verksamhet i ett långsiktigt perspektiv begränsad. För att bibehålla de positiva effekter som Lärcentrums verksamhet bidragit till samt skapa långsiktighet i verksamheten behöver finansieringen bli mer varaktig. Vaxholm kommun rekommenderas därför att finansiera Lärcentrum inom ramen för kommunens budget. Vidare behöver samtliga kommuner inom samverkan KCNO budgetera för Lärcentrum då det är en gemensam verksamhet som riktar sig till samtliga kommuninvånare inom KCNO.

Statsbidraget för lärcentrum kommer fortsatt sökas av KCNO, men genom att kommunerna budgeterar för Lärcentrum så skapas förutsättning för långsiktighet i verksamheten då det inte är enbart statsbidragsfinansierat.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Finansiering

Ekonomiska överväganden

Lärcentrums verksamhet finansieras av KCNO kommunerna gemensamt och utgår ifrån en fördelningsnyckel som bygger på antalet kommuninvånare i respektive

kommun. Fördelningsnyckeln justeras varje verksamhetsår i december månad utifrån invånarantalet två år tillbaka i tiden. I tabell 1 nedan framgår prognostiserad kostnad för respektive kommun inom KCNO samverkan för verksamhetsår 2025.

Tabell 1. Prognostiserad kostnad (kr) för Lärcentrum fördelat på respektive KCNO kommun verksamhetsår 2025.

Kommun	Fördelnings- nyckel	SFI-lärare 100 %	Special- pedagog 100 %	Studie- och yrkesvägledare 50 %	Total kostnad
Danderyd	16 %	106 880	133 600	53 440	293 920
Täby	37 %	247 160	308 950	123 580	679 690*
Vallentuna	17 %	113 560	141 950	56 780	312 290
Vaxholm	6 %	40 080	50 100	20 040	110 220
Österåker	24 %	160 320	200 400	80 160	440 880

* Lärcentrums personal är idag inte tillsvidareanställd på grund av att verksamhetens finansiering bygger på statsbidrag. Kostnadens som redovisas här bygger på visstidsanställningar. Den totala kostnaden kan öka något om personalen blir tillsvidareanställd.

Den totala kostnaden för Lärcentrum som skulle belasta Barn- och utbildningsnämndens budget är omkring 110 220 kr för verksamhetsår 2025.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2024-03-28.

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Peter.bjork@taby.se

Maria Wallander Halen, maria.wallanderhalen@vaxholm.se

Utbildningsförvaltningen
Lina Tolander
Verksamhetscontroller

Uppföljning av gymnasieelever från Vaxholms stad läsår 2023/2024

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Vaxholms stad har inte någon egen gymnasieskola. De ungdomar från kommunen som går i gymnasieskolan gör det i andra kommuner. I en statistikrapport följer utbildningsförvaltningen upp placeringar och resultat för gymnasieelever från Vaxholms stad.

Lsåret 2023/2024 är eleverna från Vaxholm stad är spridda över 100 gymnasieskolor. Cirka 52 procent av eleverna går i de skolor som utgör de fem vanligaste skolvalen; Tibble gymnasium 16,67 procent, Marina Läroverket 10,26 procent, Åva gymnasium 9,89 procent, Danderyds gymnasium 9,52 procent och Täby enskilda gymnasium 6,59 procent. Cirka 24 procent av eleverna går på skolor inom Stockholms stad. De är fördelade på 42 olika skolor. Cirka 24 procent av eleverna går på skolor utanför Stockholms län samt utanför nordostkommunerna.

Lsåret 2023/2024 har 545 elever en gymnasieplacering. Det innebär en gymnasiefrekvens på 94,1 procent. 78,9 procent gick på ett högskoleförberedande program. 18,2 procent gick på yrkesprogram och 2,9 procent gick på introduktionsprogram.

Vid läsårsslut 2022/2023 tog 77,0 procent av eleverna folkbokförda i Vaxholm en examen inom tre år.

Elever folkbokförda i Vaxholm har höga betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning. Utfallet för läsåret 2022/2023 var 15,7 poäng.

Den genomsnittliga nettokostnaden per gymnasieelev 2022 i Vaxholm var 107 522 kr. Vaxholms stads nettokostnadsavvikelse 2022 var -14,4 procent vilket innebär att Vaxholms stad fortsätter att ha ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Lina Tolander, 2024-03-26

Uppföljning av gymnasieelever från Vaxholms stad läsår 2023-2024, 2024-03-22

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Myrna Selenius, skolchef, myrna.selenius@vaxholm.se

Monica Lalander, enhetschef samverkan och stöd, monica.lalander@vaxholm.se

**VAXHOLMS
STAD**

Uppföljning av gymnasieelever från Vaxholms stad läsår 2023/2024

Statistikrapport

Lina Tolander
2024-03-22

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Resultat	4
Elevernas val av gymnasieskola	4
Elevernas val av program	4
Högskoleförberedande program.....	5
Yrkesprogram.....	6
Introduktionsprogram.....	7
Genomströmning	8
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år.....	8
Studieresultat.....	9
Nettokostnad per elev	9

Sammanfattning

Läsåret 2023/2024 är eleverna från Vaxholm stad spridda över 100 gymnasieskolor. Cirka 52 procent av eleverna går i de skolor som utgör de fem vanligaste skolvalen; Tibble gymnasium 16,67 procent, Marina Läroverket 10,26 procent, Åva gymnasium 9,89 procent, Danderyds gymnasium 9,52 procent och Täby enskilda gymnasium 6,59 procent. Cirka 24 procent av eleverna går på skolor inom Stockholms stad. De är fördelade på 42 olika skolor. Cirka 24 procent av eleverna går på skolor utanför Stockholms län samt utanför nordostkommunerna.

Läsåret 2023/2024¹ har 545 elever en gymnasieplacering. Det innebär en gymnasiefrekvens² på 94,1 procent. 78,9 procent gick på ett högskoleförberedande program. 18,2 procent gick på yrkesprogram och 2,9 procent gick på introduktionsprogram.

Vid läsårsslut 2022/2023 tog 77,0 procent av eleverna folkbokförda i Vaxholm en examen inom tre år.

Elever folkbokförda i Vaxholm har höga betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning. Utfallet för läsåret 2022/2023 var 15,7 poäng.

Den genomsnittliga nettokostnaden per gymnasieelev 2022 i Vaxholm var 107 522 kr. Vaxholms stads nettokostnadsavvikelse 2022 var -14,4 procent vilket innebär att Vaxholms stad fortsätter att ha ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Bakgrund

Vaxholms stad har inte någon egen gymnasieskola. De ungdomar från Vaxholm som går i gymnasieskolan gör det i andra kommuner. Stockholms län och Håbo kommun i Uppsala län har bildat ett samverkansområde och skrivit samverkansavtal om samtliga nationella program vid gymnasieskolorna i dessa kommuner. Det innebär att eleverna söker på lika villkor och blir i första hand antagna inom samverkansområdet. Vaxholms stad följer upp placeringar och resultat för gymnasieelever från kommunen. Uppgifterna i rapporten är hämtade från statistikdatabasen Kolada samt ungdoms- och elevdatabasen (UEDB). Uppgifterna om gymnasiefrekvens, val av gymnasieskola samt val av program rör innevarande läsår (2023/2024). Uppgifterna om genomströmning, studieresultat rör föregående läsår (2022/2023). Uppgifter om nettokostnad redovisas per kalenderår och rör kalenderåret 2022.

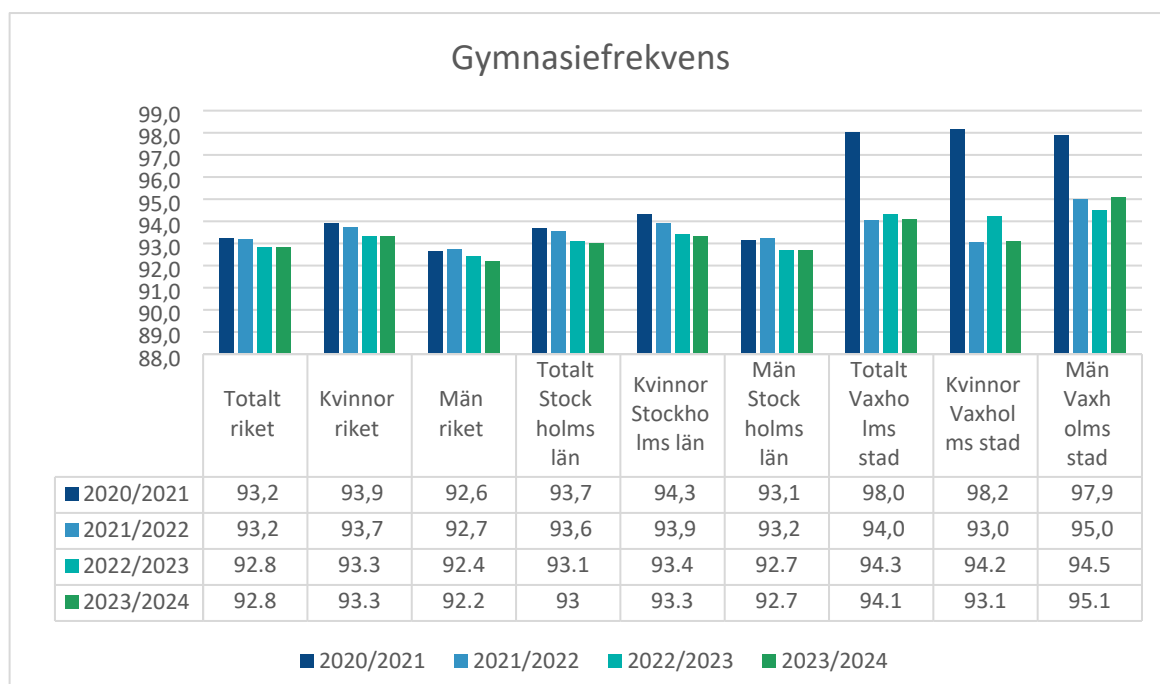
¹ Per 15 oktober 2023

² Gymnasiefrekvens = Antal i kommunen folkbokförda elever 16-18 inskrivna i gymnasieskolan den 15/10 dividerat med antal invånare 16-18 år i kommunen den 15/10

Resultat

Gymnasiefrekvens

Per den 15 oktober 2023 var Vaxholms stads gymnasiefrekvens 94,1 procent. Det är ett marginellt lägre utfall än föregående års (94,3 procent). Utfallet är något högre än både Stockholms län (93 procent) och riket (92,8 procent).

Elevernas val av gymnasieskola

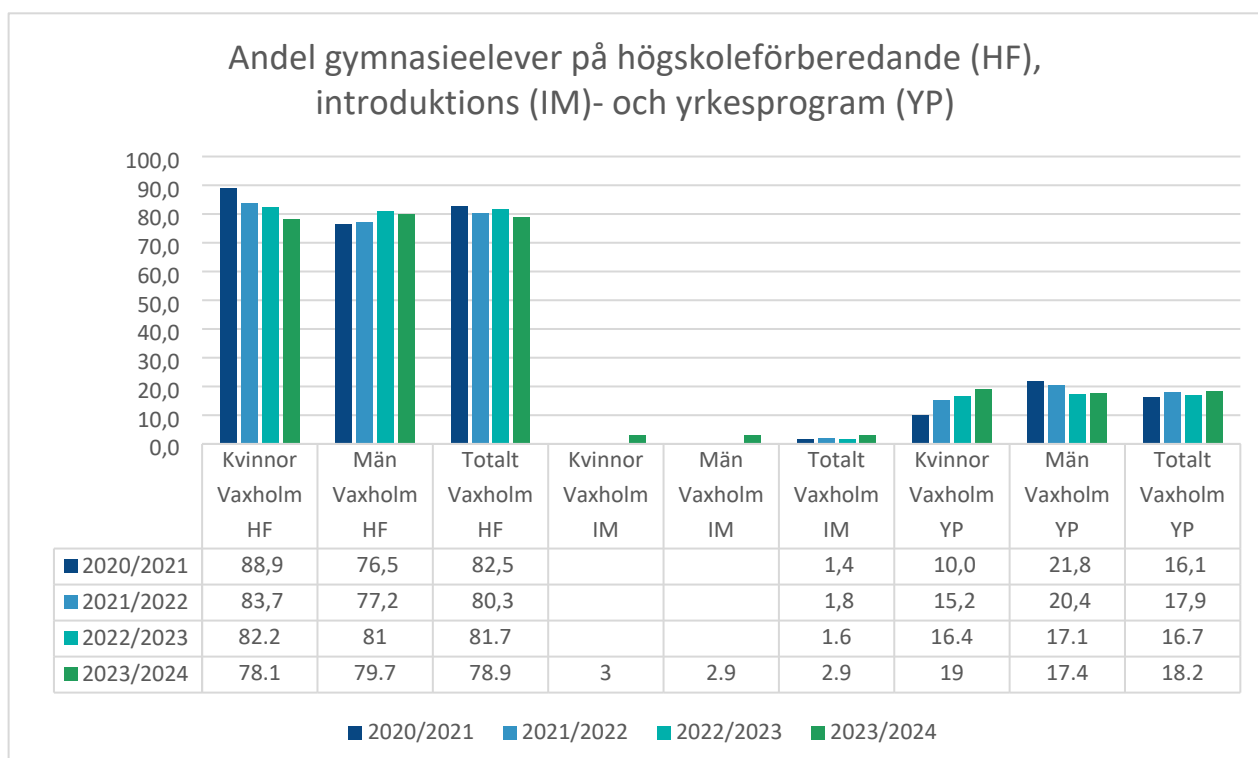
Läsåret 2023/2024 är eleverna från Vaxholm stad spridda över 100 gymnasieskolor. Cirka 52 procent av eleverna går i de skolor som utgör de fem vanligaste skolvalen; Tibble gymnasium 16,67 procent, Marina Läroverket 10,26 procent, Åva gymnasium 9,89 procent, Danderyds gymnasium 9,52 procent och Täby enskilda gymnasium 6,59 procent. Cirka 24 procent av eleverna går på skolor inom Stockholms stad. De är fördelade på 42 olika skolor. Cirka 24 procent av eleverna går på skolor utanför Stockholms län samt utanför nordostkommunerna.

Från och med 2023 publiceras inte längre statistik över hur många elever som kommit in på sitt förstahandsval av gymnasieskola.

Elevernas val av program

Läsåret 2023/2024³ har 545 elever en gymnasieplacering. 78,9 procent gick på ett högskoleförberedande program. 18,2 procent gick på yrkesprogram och 2,9 procent gick på introduktionsprogram.

³ Per 15 oktober 2023

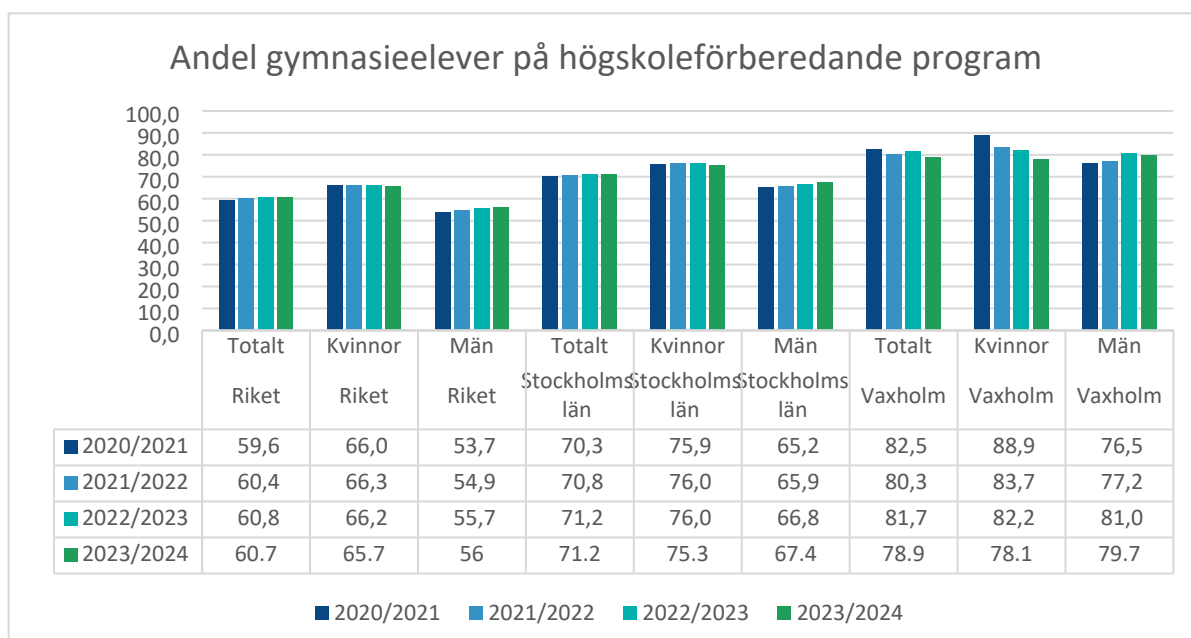

Inom gymnasieskolan finns 18 nationella gymnasieprogram: sex högskoleförberedande program och 12 yrkesprogram. Det finns också fyra introduktionsprogram. Ett yrkesprogram är program som leder till ett yrke. Programmet ska vara grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning. Yrkesprogrammet innehåller alltid minst 15 veckors praktik, s.k. arbetsplatsförlagt lärande (APL). Ett högskoleförberedande program är ett program som förbereder eleven för att läsa på universitet eller högskola. Elever som inte är behöriga till yrkesprogram kan läsa på introduktionsprogrammet.

Behörighetsreglerna för att få påbörja en gymnasieutbildning skiljer sig mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program. För att komma in på ett nationellt program oavsett om det är ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program måste eleven ha godkänt i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik från grundskolan. För yrkesprogrammen krävs godkända betyg i ytterligare fem ämnen. För högskoleförberedande program krävs godkända betyg i ytterligare nio ämnen.

Högskoleförberedande program

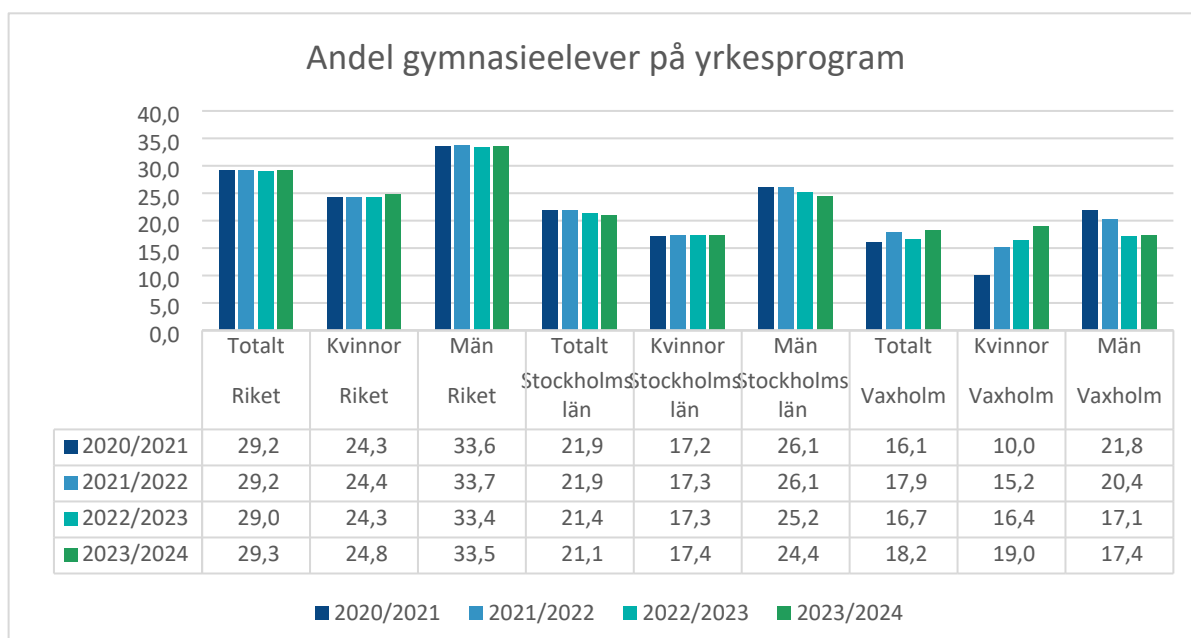
Av elever, folkbokförda i Vaxholm och inskrivna på gymnasiet, gick 78,9 procent på högskoleförberedande program. Det är en något lägre andel än läsåret innan (81,7 procent), men fortfarande högre än både Stockholms län (71,2 procent) och riket (60,7 procent). En högre andel av Vaxholms pojkar (79,7 procent) än flickor (78,1 procent) gick på högskoleförberedande program. Både andelen flickor och pojkar har minskat något sedan föregående år.

Yrkesprogram

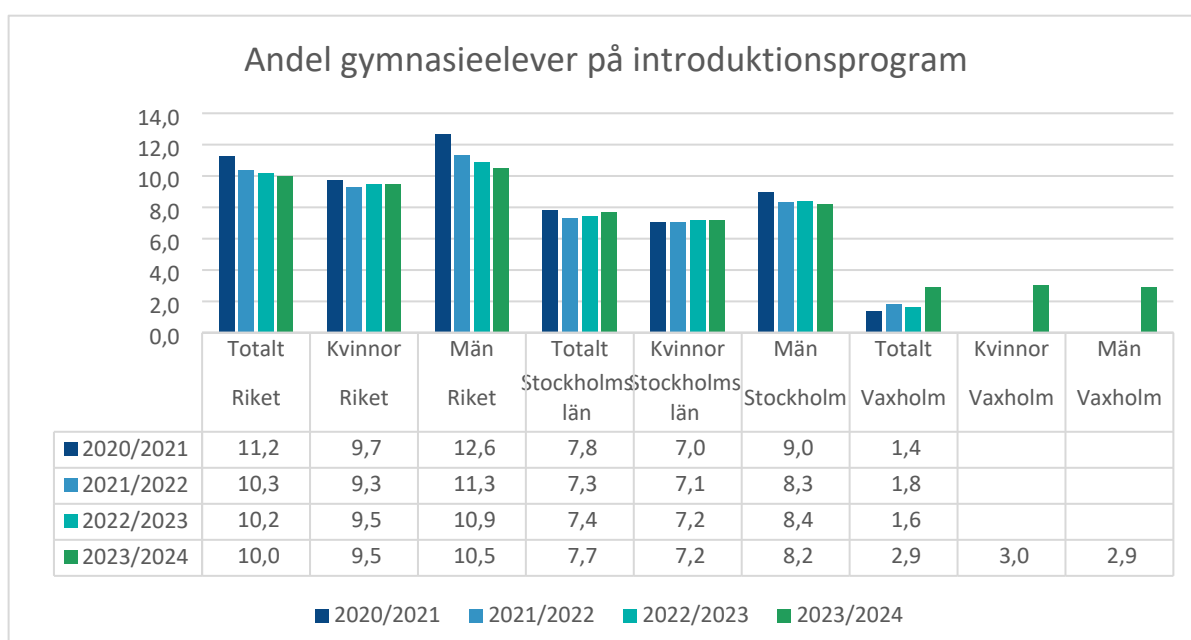
Av elever, folkbokförda i Vaxholm och inskrivna på gymnasiet, gick 18,2 procent på yrkesprogram. Det är en något högre andel än läsåret innan (16,7 procent) men lägre än både Stockholms län (21,1 procent) och riket (29,3 procent). Andelen av flickor i Vaxholm (19 procent) har ökat från föregående läsår (16,4 procent) och andelen av pojkar (17,4 procent) har något ökat från 17,1 procent. Detta läsår läser en högre andel flickor än pojkar på yrkesprogram, något som skiljer sig från tidigare år och från Stockholms län och riket.

Introduktionsprogram

Av elever, folkbokförda i Vaxholm och inskrivna på gymnasiet, gick 2,9 procent på introduktionsprogram. Det är en högre andel än läsåret innan (1,6 procent) men betydligt lägre än både Stockholms län (7,7 procent) och riket (10 procent). Av Vaxholmstads flickor läser 3 procent av flickorna och 2,9 procent av pojkarna introduktionsprogram. Tidigare år har inte statistiken för Vaxholms stad varit uppdelad på flickor och pojkar, på grund av att det rört sig om så få individer.

Genomströmning

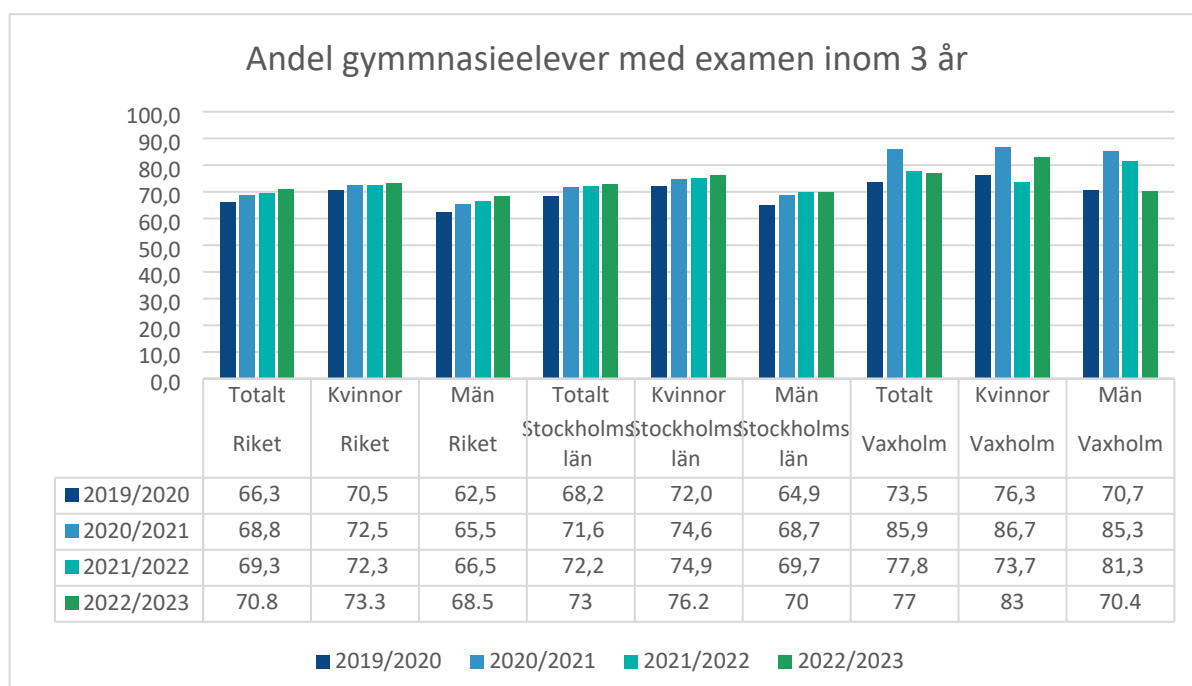
När en elev har avslutat ett gymnasieprogram får eleven en gymnasieexamen, antingen en yrkesexamen eller en högskoleförberedande examen. För både yrkesexamen och högskoleförberedande examen gäller att eleven ska ha läst 2 500 poäng varav 2 250 ska vara godkända samt att eleven ska ha ett godkänt gymnasiearbete. Det finns också krav på att eleven ska ha godkänt i vissa kurser för att få sin examen. En elev som inte uppnått kraven för gymnasieexamen får i stället ett studiebevis.

En examen från ett högskoleförberedande program ger alltid grundläggande högskolebehörighet. Flera högskoleutbildningar kräver dock särskild behörighet. På alla yrkesprogram kan du välja att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet.

Att slutföra sin gymnasieutbildning är en förutsättning för goda arbetsmöjligheter längre fram i livet. Därför är det viktigt att följa upp och stödja de elever som ej slutför sin skolgång med en gymnasieexamen. Detta sker genom kommunens aktivitetsansvar där en separat rapportering görs.

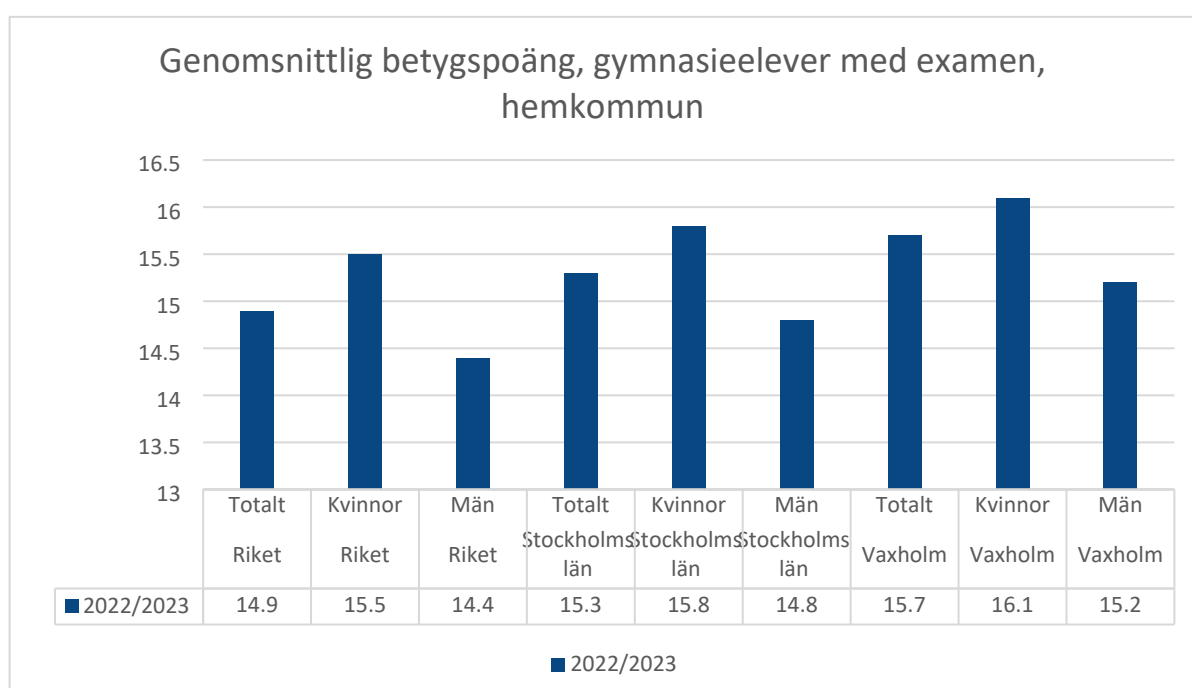
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år

Utfallet för läsåret 2022/2023 är 77,0 procent vilket är liten en minskning från läsåret innan (77,8 procent). Utfallet är högre än snittet i Stockholms län (73 procent) och riket (70,8 procent). Utfallet är högre bland kvinnorna i Vaxholms stad (83 procent) än männen (70,4 procent).

Studieresultat

Elever folkbokförda i Vaxholm har höga betygspoäng⁴ efter gymnasieexamen. Utfallet för läsåret 2022/2023 var i genomsnittet 15,7 poäng, vilket är högre än snittet i Stockholms län (15,3 poäng) och i riket (snitt 14,9 poäng). Betygspoängen är högre för kvinnorna (16,1) än männen (15,2). Nyckeltalet är nytt för läsåret 2022/2023. Tidigare redovisades betygspoäng efter avslutat gymnasieutbildning, genomsnitt.

Nettokostnad per elev

Den genomsnittliga nettokostnaden per gymnasieelev 2022 i Vaxholm var 107 522 kr. Snittet i Stockholms län var 113 766 kr och riket 126 862 kr. Nettokostnaden per elev innefattar kommunens samtliga kostnader för gymnasieskola minus intäkter utslaget per elev som är folkbokförd i kommunen. Kostnaden för gymnasieskolan påverkas bland annat av strukturella faktorer som bebyggelse och avstånd samt vilka val av program varje elev i respektive kommun gör. Vaxholms stad följer Storsthlm's prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen vilket innebär att kostanden för utbildning på ett visst program är den samma oavsett i vilken kommun som utbildningen bedrivs. Generellt kostar yrkesprogram mer än högskoleförberedande program.

⁴ Elevernas sammanlagda betygspoäng = Kursens poäng multiplicerat med vikt för betyg (A = 20 poäng, B = 17,5 poäng, C = 15, D = 12,5, E = 10, F = 0) dividerat med poängsumman för respektive nationellt program.

För att lättare kunna jämföra kostnaderna mellan kommuner kan man jämföra nettokostnadsavvikelsen⁵ för gymnasieskolan. Vaxholms stads nettokostnadsavvikelse 2022 var -14,4 procent (jfr Vaxholms stad 2021: -15,8 procent och Stockholms län 2022: -8,2 procent). Det innebär att Vaxholms stad fortsätter att ha ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

---

⁵ Nettokostnadsavvikelsen är avvikelsen i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för gymnasieskolan, kr/inv. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för gymnasieskola i riket, andel 16-18-åringar i kommunen, elevernas programval samt antaganden om merkostnader för små skolor, skolskjuts och inackorderingsbidrag. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Utbildningsförvaltningen
Annika Lönnbäck
Kvalificerad handläggare

Rapport skolansökan 2024

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen rapporterar om skolansökan för barn som fyller sex år under året och ska börja i förskoleklass till höstterminen 2024. Rapporten innehåller också en prognos för kommande skolplaceringar, indelat per årskurs och regi, för läsåret 2024/2025, samt ger en tillbakablick på hur elevfördelningen mellan Vaxholms kommunala skolor (egen regi), Montessoriskolan i Vaxholm och övriga fristående och kommunala skolor utanför Vaxholm (extern regi) har sett ut de senaste åren.

Ärendebeskrivning

Skolansökan till förskoleklass

Utbildningsförvaltningen rapporterar om utfallet av årets skolval för barn som fyller sex år och ska börja i förskoleklass till höstterminen 2024. I skolansökan har vårdnadshavare möjlighet att önska tre skolor i prioriteringsordning. Vaxholms stad strävar efter att tillgodose vårdnadshavarnas önskemål om skola så långt det är möjligt. Om antalet sökande till någon skola är större än antalet platser sker ett urval utifrån urvalskriterierna i "Riktlinjer för att söka förskoleklass" (BUN § 60/2023).

Årets skolval omfattade 129 barn. Under ansökningsperioden till förskoleklass var det fem familjer som inte lämnade ett önskemål om skolplacering. Valdeltagandet uppgick därmed till 96 procent. I år fanns det fler sökande än platser till en skola, varför tre elever inte kunde få sitt förstahandsval tillgodosett. (Tabell 1)

Tabell 1: Antal inbjudna barn i skolvalet 2024, antal avslag samt valdeltagande

Läsår	Antal barn	Antal barn utan skolval	Avslag	Valdeltagande
2024/2025	129	5	3	96%
2023/2024	123	4	0	97%
2022/2023	135	7	0	95%

Av tabell 2 framgår utfallet av skolvalet 2024. De barn, vars vårdnadshavarna inte har önskat någon skola, har tilldelats en skolplacering i den kommunala skola som ligger nära hemmet. Inför skolansökningsperioden till förskoleklass beslutades hur många elever en skola kan ta emot. Eftersom det fanns fler sökande än platser till Söderfjärdsskolan har tre elever fått en skolplacering utefter sitt andrahandsval.

Tabell 2: Utfall av skolvalet 2024

Skola	Årskurs	Antagna elever totalt	Antagna per kategori		
			Förstahandsval	Andrahandsval	Elever utan skolval
Resarö skola	F-klass	59	57	0	2
Rindö skola	F-klass	15	15	0	0
Söderfjärdsskolan	F-klass	28	28	0	0
Vaxö skola	F-klass	22	17	2	3
Montessori	F-klass	5	4	1	0
Totalt		129			

Resultat och prognos per årskurs

Just nu pågår förberedelserna inför nästa läsår och elevplaceringarna börjar falla på plats. Uppgifterna om elevplaceringar bör handskas med en viss försiktighet då det så här års råder en osäkerhet kring kommande placeringar. Alla skolbytesansökningar är till exempel inte hanterade och förvaltningen har ännu inte fått kännedom om alla eventuella skolbyten till externa skolor utanför Vaxholm. Prognosen ger därför en bild av hur läget ser ut nu i mars.

Enligt prognosen för det kommande läsåret minskar det totala elevantalet något från innevarande läsår. Antalet elever i egen regi ser än så länge ut att hålla sig på samma nivå som idag, men av tidigare års erfarenhet vet vi att anmälningar om skolbyten till skolor utanför kommunen kommer in senare i vår. Montessoriskolan i Vaxholm fortsätter att tappa elever, och flera av eleverna söker sig i stället till Resarö skola. Antalet elever från andra kommuner ser enligt prognosen ut att minska, men skolbytesansökningarna från elever från andra kommuner till årskurs 7 är ännu inte hanterade. Efter skolvalet till förskoleklass har det tillkommit några elever i förskoleklass. Det handlar om elever som har eller ska flytta till kommunen innan

skolstart och om elever som börjar skolan ett år tidigare. Andelen elever som läser i egen regi ser enligt prognosen ut att följa senaste års trend där procentuellt fler elever väljer att få sin utbildning i en kommunal skola i Vaxholm. (Tabell 3).

Tabell 3: Antal och andel elever per årskurs läsåren 2024/2025, 2023/2024 och 2022/2023 för egen regi (Vaxholms stads kommunala skolor), Montessoriskolan i Vaxholm och extern regi (fristående och kommunala skolor utanför Vaxholm)

Resultatet inkluderar interkommunala elever som är hemmahörande i annan kommun. Dessa elevers antal redovisas i parentes.

Läsår 2024/2025 (prognos)	F-klass	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	ÅK 4	ÅK 5	ÅK 6	ÅK 7	ÅK 8	ÅK 9	ÅK 10	Summa	Andel
Egen regi	127 (0)	119 (2)	140 (4)	141 (0)	144 (2)	148 (5)	159 (20)	146 (0)	165 (15)	151 (15)	0 (0)	1440 (63)	89,6% (4%)
Montessori	6	5	1	7	6	4	1	0	0	0	0	30	1,9%
Extern regi	0	2	2	6	6	13	16	26	42	25	0	138	8,6%
	133 (0)	126 (2)	143 (4)	154 (0)	156 (2)	165 (5)	176 (20)	172 (0)	207 (15)	176 (15)	0 (0)	1608 (63)	100,0% (4%)

Läsår 2023/2024	F-klass	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	ÅK 4	ÅK 5	ÅK 6	ÅK 7	ÅK 8	ÅK 9	ÅK 10	Summa	Andel
Egen regi	116 (2)	141 (4)	131 (0)	138 (2)	145 (6)	158 (19)	153 (9)	163 (14)	152 (17)	148 (18)	0	1445 (91)	86,5% (6%)
Montessori	8	1	14	8	4	1	6	0	0	0	0	42	2,5%
Extern regi	2	3	7	3	17	17	25	42	27	40	1	184	11,0%
	126 (2)	145 (4)	152 (0)	149 (2)	166 (6)	176 (19)	184 (9)	205 (14)	179 (17)	188 (18)	1	1671 (91)	100,0% (5%)

Läsår 2022/2023	F-klass	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	ÅK 4	ÅK 5	ÅK 6	ÅK 7	ÅK 8	ÅK 9	ÅK 10	Summa	Andel
Egen regi	138 (5)	134 (0)	140 (2)	152 (0)	168 (23)	155 (9)	174 (10)	154 (14)	153 (16)	178 (15)	0 (0)	1546 (94)	87,6% (6%)
Montessori	3	15 (1)	11 (2)	3	2	9	2	0	0	0	0	45 (3)	2,5% (7%)
Extern regi	2	5	4	9	12	23	28	25	37	27	2	174	9,9%
	143 (5)	154 (1)	155 (4)	164 (0)	182 (23)	187 (9)	204 (10)	179 (14)	190 (16)	205 (15)	2 (0)	1765 (97)	100,0% (5%)

Inför årskurs 7

Elever, som är folkbokförda i Vaxholm, och går i årskurs 6 i någon av de kommunala skolorna eller i Montessoriskolan i Vaxholm tilldelas skolplacering på Kronängsskolan till årskurs 7 utan någon särskild ansökan. Om elever har sökt och fått en plats i en annan skola ska de anmäla ett skolbyte i Vaxholms stads e-tjänst.

Prognosen inför kommande läsår visar att 85 procent av eleverna i årskurs 7, som är hemmahörande i Vaxholm, kommer att ha sin skolgång på Kronängsskolan. Andelen är i linje med uppgifter från läsåret 2022/2023 (Tabell 4).

Tabell 4: Andel elever i årskurs 7 för egen regi (Vaxholms stads kommunala skolor) och extern regi (fristående och kommunala skolor utanför Vaxholm) för läsåren 2024/2025, 2023/2024 och 2022/2023.

Resultatet inkluderar enbart elever folkbokförda i Vaxholm.

Läsår 2024/2025 (prognos)	Åk 7	Andel	Läsår 2023/2024	Åk 7	Andel	Läsår 2022/2023	Åk 7	Andel
Egen regi	146	85%	Egen regi	149	78%	Egen regi	140	85%
Extern regi	26	15%	Extern regi	42	22%	Extern regi	25	15%

Procentuell fördelning mellan låg- och högstadiet

I årskurserna F-6 visar resultatet att 93 procent preliminärt kommer att ha sin skolplacering i någon av Vaxholms stads kommunala skolor. Motsvarande andel i årskurserna 7–9 visar preliminärt på 83 procent. Prognosen visar följaktligen att procentuellt fler elever i låg-, mellan- och högstadiet väljer att gå i en kommunal skola i Vaxholm läsåret 2024/2025.

Tabell 5: Antal och andel elever per stadie för läsåren 2024/2025, 2023/2024 och 2022/2023 för egen regi (Vaxholms stads kommunala skolor), Montessoriskolan i Vaxholm och extern regi (fristående och kommunala skolor utanför Vaxholm)

Resultatet inkluderar interkommunala elever som är hemmahörande i annan kommun.

Läsår 2024/2025 (prognos)	Lågstadiet F-6	%-fördelning	Högstadiet 7-9	%-fördelning	Summa	Andel
Egen regi	978	93%	462	83%	1440	90%
Montessori	30	3%	0	0%	30	2%
Extern regi	45	4%	93	17%	138	9%
	1053	100%	555	100%	1608	100%
Läsår 2023/2024	Lågstadiet F-6	%-fördelning	Högstadiet 7-9	%-fördelning	Summa	Andel
Egen regi	982	89%	463	81%	1445	86%
Montessori	42	4%	0	0%	42	3%
Extern regi	74	7%	110	19%	184	11%
	1098	100%	573	100%	1671	100%

Läsår 2022/2023	Lågstadiet F-6	%-fördelning	Högstadiet 7-9	%-fördelning	Summa	Andel
Egen regi	1061	89%	485	84%	1546	88%
Montessori	45	4%	0	0%	45	3%
Extern regi	83	7%	91	16%	174	10%
	1189	100%	576	100%	1765	100%

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Denna rapport beskriver utfallet av skolansökan 2024, samt ger en prognos över elevantalet kommande läsår i egen och extern regi. Rapporten bedöms därför inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Rapporten bedöms inte få några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Annika Lönnbäck 2023-03-22

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

annika.lonnback@vaxholm.se

Annika Lönnbäck, kvalificerad handläggare och utredare, utbildningsförvaltningen

För kännedom:

Rektorer i Vaxholms stad, rektorer@vaxholm.se

Utbildningsförvaltningen
André Wallin
Utbildningschef

Svar på nämndinitiativ (WP) gällande resursfördelning

Förslag till beslut

Nämndinitiativet anses besvarat med hänvisning till det som framförts i tjänsteutlåtandet.

Sammanfattning

Waxholmspartiet har i sitt initiativ framfört ett behov av att genomföra en översyn av resursfördelningen till de kommunala skolorna. I samma initiativ lyfts också att utvärdera hyressättningsmodellen.

När det gäller resursfördelning så tillämpar Vaxholms stad idag en modell där alla elever oavsett var dom bor och eller genomför sin skolgång ges samma grundbelopp. Respektive rektor kan sedan söka medel för extra ordinära stödinsatser, på individuell elevnivå, vilket för fristående skolor benämns tilläggsbelopp och för rektor i kommunal regi benämns verksamhetsstöd.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) beskriver i sin rapport från 2014 Socioekonomisk resursfördelning till skolor så kan kommuner göra att likvärdigheten inom svensk skola brister och att kommuners resursfördelning är en nyckel i att förbättra likvärdigheten för elever.

Deras kortfattade beskrivning av vad en socioekonomisk fördelning innebär lyder: "Pengar styrs till skolorna utifrån skolans elevsammansättning. Fördelningen, eller omfördelningen om så vill, ska kompensera för att behoven är olika stora hos eleverna på olika skolor beroende på elevernas bakgrund."

Förutom ovan så beskriver rapporten att resursfördelning kan ske av andra orsaker som innebär fördyrande orsaker och exempel som lyfts är glesbygdsproblematik och betydelsen av att detta inte är den i en socioekonomisk fördelningsmodell.

Barn och utbildningsnämnden får löpande rapportering kring resultat inom flera områden och utbildningsförvaltningen kan i dessa inte se skillnader då våra skolenheter presterar relativt likvärdigt.

Just dessa elevresultat i kombination med avsaknad av data som visar på att föräldrarnas utbildningsbakgrund, elevernas språkkunskaper, motivation etc skulle skilja sig åt mellan våra grundskolor gör att det inte bedöms som relevant med en utredning om resursfördelningsmodell.

Gällande fråga om hyressättningsmodell så ligger den frågan utanför utbildningsförvaltningens mandat.

Bakgrund

Waxholmspartiet har i sitt initiativ framfört ett behov av att genomföra en översyn av resursfördelningen till de kommunala skolorna. I samma initiativ lyfts också att utvärdera hyressättningsmodellen.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2024-03-25

Nämndinitiativ (WP) - Gällande resursfördelning

Beslut BUN 2024-03-11/§30

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Skolchef: myrna.selenius@vaxholm.se

Waxholmspartiet – borgerligt alternativ

Barn- och utbildningsnämnden 24-03-11

Initiativärende

Alla elever i skolan har enligt skollagens 1 kap. 8–9 § rätt till en likvärdig utbildning av hög kvalitet oavsett vilken skola de går på, och oberoende av geografisk hemvist och socioekonomiska förhållanden.

Kommuner ska enligt 2 kap 8 b § skollagen fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov. Det innebär att kommuner har en skyldighet att ta reda på hur det ser ut i kommunen och fördela medel därefter.

Lagen anger inte närmare hur resursfördelningen för de egna kommunala skolorna ska ske.

Waxholmspartiet yrkar att förvaltningen får i uppdrag att göra en översyn av kommunens resursfördelningssystem till de kommunala skolorna och även utvärdera kommunens hyressättningsmodell för att säkerställa att den bidrar till en likvärdig utbildning för alla elever.

Waxholmspartiet

Daga Bäfverfeldt

Minnaliisa Lundblad

§ 30 Nämndinitiativ (WP) - Gällande resursfördelning

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Nämndinitiativet lämnas till förvaltningen för beredning.

Ärendebeskrivning

Daga Bäfverfeldt (WP) och Minnaliisa Lundblad (WP) väcker rubricerat nämndinitiativ i enlighet med bilaga 3 till protokollet.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att nämndinitiativet lämnas till förvaltningen för beredningen.

Ordföranden finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Nämndinitiativ (WP) - Gällande resursfördelning

Kopia på beslutet till

För åtgärd: André Wallin, uf

Utbildningsförvaltningen
André Wallin
Utbildningschef

Svar på nämndinitiativ (MP) gällande redovisning av personaltäthet

Förslag till beslut

Nämndinitiativet anses besvarat med hänvisning till det som framförts i tjänsteutlåtandet.

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen redovisar enligt ordinarie årshjul efterfrågad statistik vilket i detta fall sker på hösten. Anledningen till detta är att det kräver säkerställd data och faktiska uppgifter av skolplaceringar och bemanning.

Utbildningsförvaltningens rektorer arbetar under våren med tjänstefördelning, bemanning och schemaläggning vilket är en grundförutsättning för efterfrågad statistik.

Utbildningsförvaltningen vill därför behålla ordinarie tidplan för uppföljning och rapportering till barn och utbildningsnämnden.

Bakgrund

Miljöpartiet har i nämndinitiativ ställt frågan om utbildningsförvaltningen skyndsamt kan redovisa konkret resultat för varje skolenhet dvs hur det ser ut på varje skola till hösten beträffande personaltäthet och gruppstorlekar.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2024-03-27

Nämndinitiativ (MP) - Gällande redovisning av personaltäthet och gruppstorlekar

Beslut BUN 2024-03-11/§29

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Skolchef: myrna.selenius@vaxholm.se

Verksamhetscontroller: lina.tolander@vaxholm.se

HR hr@vaxholm.se

Nämndinitiativ från Miljöpartiet i Vaxholm Till Barn och Ungdomsnämnden (BU)

Förändringarna i skola och förskola har skapat stor oro hos föräldrar och skapat diverse rykten.

Detta trots att såväl samlingsstyret, förvaltningschef och skolchef har lovat att uppsägningarna av personal ej skall försämra kvalitén dvs personaltätheten skall vara den samma fortsättningsvis och barngrupperna skall ej öka.

För att lugna oroliga föräldrar och ej orsaka att fler väljer andra skolor

Föreslår jag nämnden att besluta att förvaltningen skyndsamt redovisar ett konkret resultat för varje skolenhet dvs hur kommer det se ut på varje skola till hösten beträffande personaltäthet och gruppstorlekar.

Rolf Linnér Miljöpartiet

§ 29 Nämndinitiativ (MP) - Gällande redovisning av personaltäthet och gruppstorlekar

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Nämndinitiativet lämnas till förvaltningen för beredning.

Ärendebeskrivning

Rolf Linnér (MP) väcker rubricerat nämndinitiativ i enlighet med bilaga 2 till protokollet.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att nämndinitiativet lämnas till förvaltningen för beredningen.
Ordföranden finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Nämndinitiativ (MP) - Gällande redovisning av personaltäthet och gruppstorlekar

Kopia på beslutet till

För åtgärd: André Wallin, uf

Kommunledningskontoret
Anton Hallström
Nämndsekreterare/utredare

Frågor och svar slutrevision 2023

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Revisionens frågor och presidiets svar från mötet 2024-03-25 om slutrevision 2023 redovisas för barn-och utbildningsnämnden i medföljande bilagor.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2024-03-26

Frågor och svar slutrevision 2023

Skolvalsanalys

Riskbedömning och handlingsplan

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Anders Haglund, ordföranden revisionen

André Wallin, utbildningschef

VAXHOLMS
STAD

Revisorerna

Frågor till kommunstyrelsen och nämnderna – slutrevision 2023, den 25 mars 2024.

Barn- och utbildningsnämnden

Vi önskar korta skriftliga svar på följande frågor från nämndens presidium senast fredag den 22 mars kl. 12.00. Svaren skickas via e-mail till Anders Haglund, e-mail: j.anders.haglund@telia.com.

1. Utbildningsförvaltningen ska under 2024 utreda lokalkapacitet och behov för att optimera nyttjandegraden samt minska lokalkostnaderna per barn och elev. Enligt lokalförsörjningsplanen uppgår överkapaciteten i grundskolan till 329 platser 2024 platser (19%). Enligt prognosen i planen kommer antalet elever i förskoleklass och lågstadiet öka något men elever i grundskoleålder kommer att minsta med 3% till 2033.

Svar: Övergripande beslut och riktning i BUN lokalförsörjning fattas årligen i Lokalförsörjningsrapport. Se ärende 2023/31.610 för separata rapporter avseende förskola och grundskola

- a) Vilka åtgärder kan vidtas för att optimera nyttjandegraden?

Fördjupad utredning beslutad i lokalförsörjningsplan med prioriterade områden Vaxö och Rindö.

Hur organisera utbildningsverksamheter (för och grundskola) på Rindö?

Hur organisera utbildningsverksamheter (för och grundskola) på Vaxö?

Detta arbete är planerat att genomföras under våren 2024 i samverkan mellan utbildningsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen, tekniska enheten.

Därtill genomförs arbete i linje med BUN ordförande muntliga information på kommunfullmäktige den 240212 kring behov av beslut och förutsättningar för nämnden att hantera och påverka hyreskostnad samt uppföljning av aktuell internhyresmodellen.

- b) Finns det något mål eller ambitionsnivå när det gäller storleken på överkapaciteten på lokaler?

Svar: Nej

2. Målet för andel heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen inom fritidshem är 23%. Utfallet 2023 är 14% och 2022, 12%.

- a) Är målet realistiskt

Ja

- b) Vilka åtgärder vidtas i syfte att nå målet?

Ärende: BUN 2023/44.042 Årsbokslut barn och utbildningsnämnden 2023

Fördjupad kartläggning beslutad

Identifiera behov av åtgärder i rekryteringsförfarandet och eller i uppdraget som lärare fritidshem.

3. Vilka åtgärder vidtas inför höstterminen 2024 i syfte att få elever att i högre grad välja en Vaxholmskola i stället för en skola i en annan kommun?

Ärende: BUN 2023/44.042 Årsbokslut barn och utbildningsnämnden 2023

Förslag på insatser:

Marknadsföringsinsatser

Ökad andel inbjudningar för vårdnadshavare

Utveckling av webbsidor

Kronängsskolan fortsätter med besök på mellanstadieskolor med årskurs 6

Utreda möjligheten till resursskola i Vaxholms stad

Utveckla inomhusmiljön

Har genomfört analys varför vissa av våra elever väljer andra skolor. Se bilaga

4. Vad är aktuell situation avseende kommunens aktivitetsansvar för ungdomar, 16 – 19 år som inte studerar i gymnasieskolan? Är samtliga aktuella ungdomar föremål för någon form av åtgärd?

KAA 18/3 är 48 ungdomar.

Av dessa arbetar KAA med 11 personer som får vägledning, praktik och samverkan med andra myndigheter. 9 personer har inte svarat på utskick och här görs uppsökande verksamhet för att få tag i personerna och informera om KAA. 14 personer är sysselsatta med arbete, 5 personer studerar på Komvux, 1 arbetar utomlands, 3 studerar utomlands, 4 studerar på folkhögskola.

5. Andelen elever i årskurs 9 som får godkända betyg i samtliga ämnen har minskat till 86,1 % procent från 92,3 procent 2022 och ligger nu under målvärdet. Finns det någon förklaring och analys av hur fortsatt psykisk ohälsa och frånvaro bedöms påverka innevarande år?

Ärende: BUN 2023/44.042 Årsbokslut barn och utbildningsnämnden 2023. Skillnaden sedan föregående år är dock av sådan statistik nivå att det är möjlig variation mellan årskurser i deras slutbetyg. I årsbokslutet beskrivs resultatet bland annat:

”Vaxholms årskurs 9 har också höga kunskapsresultat men de har sjunkit jämfört med tidigare år. Utfallets höga nivå på bedöms även här bero på skolans stabila organisation, satsningar på skolans övergripande elevhälsoarbete samt hög behörighet bland lärarna. De lägre resultaten härleds framförallt till problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa, men även pandemin som drabbade årets avgångselever då de påbörjade sin skolgång på högstadiet.”

Utvecklingsarbete 2024 sker inom ramen för flera av förvaltningens planerade insatser såsom tillgängligt lärande, skolsociala team vilket båda syftar till att möta en ökad psykisk ohälsa.

6. Har någon konsekvensanalys gjorts angående de varsel och uppsägningar av personal som nu görs genomförts och vad ange, i så fall denna?

Ja har genomförts i samband med facklig förhandling. Se bilaga

Utbildningsförvaltningen
Lina Tolander
Verksamhetscontroller

Skolvalsanalys

Skolval

Andelen elever som väljer en skola utanför kommunen har ökat de senaste åren. Antalet elever ligger dock på en relativt stabil nivå, med några fler som går i skola utanför kommunen 2023.

- Andel elever i samtliga stadier som väljer Montessori eller skola utanför kommunen uppgick i början av läsåret 23/24 till 14 procent
- Andel elever i samtliga stadier som väljer Montessori eller skola utanför kommunen då elever i resursskolor, anpassad grundskola eller inte är medräknade uppgick i början av läsåret 23/24 till 12 procent
- Andel elever i högstadiet som väljer en skola utanför kommunen då elever i resursskolor, anpassad grundskola eller specialskolor inte är medräknade uppgick i början av läsåret 23/24 till 18 procent

Antal elever per stadie hösten 2019-2023

Alla elever är hemmahörande i Vaxholm.

Grundskolor	Årskurser	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunala skolor i Vaxholm	F-3	597	564	549	557	518
	4-6	439	444	447	455	422
	7-9	504	497	479	440	414
	Totalt	1540	1505	1475	1452	1354
Montessori	F-3	48	41	45	29	31
	4-6	29	25	29	13	11
	7-9	0	0	0	0	0
	Totalt	77	66	74	42	42
Skolor utanför kommunen	F-3	15	20	22	20	15
	4-6	58	61	62	63	59
	7-9	103	92	93	91	110
	Totalt	176	173	177	174	184
TOTALT		1793	1744	1726	668	580

Av de elever som väljer en skola som inte är kommunal i Vaxholm väljer de flesta Internationella Engelska skolan i Täby (23 procent), Futuraskolan i Täby (6 procent) och Montessoriskolan i Vaxholm (19 procent). 14 procent av Vaxholms elever går på anpassad grundskola, resursskolor eller specialskolor utanför kommunen. I övrigt är eleverna spridda över många olika skolor.

Analys

Elever har olika benägenhet att välja en skola som inte ligger närmast hemmet. Skolchef och rektorer har identifierat följande orsaker till val av annan skola:

- Antalet som väljer skola utanför kommunen är konstant oavsett hur stor kullen är, eftersom antal elever har minskat har andelen ökat. Kan delvis bero på hur tidigare syskon har valt skolgång.
- Specifika inriktningar, till exempel idrott, musik, spetsmatematik. Rektorerna har emellertid liten erfarenhet av att vårdnadshavare efterfrågar specifika inriktningar på de kommunala skolorna i Vaxholm.
- Tvåspråkiga inriktningar, främst Internationella Engelska skolan och Futuraskolan, båda belägna i Täby, är populära bland både elever och vårdnadshavare.
- Vårdnadshavares intresse och nyfikenhet på profilskolor påverkar barns val i stor utsträckning.
- Fristående profilskolor erbjuder, till skillnad från tidigare, skolgång från låg- och mellanstadiet.
- Hård marknadsföring från de stora fristående aktörerna lockar både vårdnadshavare och elever att prova en specifik profil.
- Elever i behov av nystart och ett nytt sammanhang utifrån till exempel sociala relationer.
- Övergång till anpassad skola.
- Elever i behov av resursskola byter inför nytt stadium (mellan- eller högstadiet).
- Närhet och tillgänglighet till skolor i Täby, särskilt för elever boende på Resarö.
- Till högstadiet är kompisarnas val viktigt, vilket kan ses då flera elever ibland lämnar en skola till förmån för en annan.
- Att fler byter till högstadiet kan bero på mognad, att eleven är redo att prova en ny skola eller profil, samt kan ta sig till skolan på egen hand.
- Fler elever på Tynningö väljer skola på Värmdö än tidigare vilket till stor del beror på vägfärjan, som tidigare var avgiftsbelagd.
- Vårdnadshavare som separerat och inte längre bor i samma kommun
- Aktiviteter i annan kommun efter skoltid
- En liten andel elever byter skola under innevarande läsår. Anledningarna till ett byte skiftar och kan bero på:
  - Sociala relationer (både byta till och från ett umgänge)
  - Om en elev byter skola, kan flera av dennes kompisar också välja att byta skola – gäller särskilt i de yngre åldrarna
  - Nyanlända som behöver flytta

Sammanfattningsvis uppger rektorerna att elever sällan byter skola på grund av bristande nöjdhet med faktorer som trygghet, studiero, undervisningskvalitet. Det finns heller inte en förklaring till varför eleverna byter skola, utan orsakerna varierar. Statistiken visar tydligt att profilskolorna är de som lockar flest av Vaxholms elever.

Ibland väljer elever som har bytt skola att komma tillbaka till Vaxholms stads kommunala skolor, detta gäller framför allt högstadiet och beror ofta på faktorer som närhet och nöjdhet. Skolorna har väl inarbetade arbetssätt för att ta emot elever som börjar i en klass under pågående läsår.

Andelen elever som går på en resursskola har sjunkit stadigt de senaste åren, från 30 elever 2020 till 20 elever 2023. Detta tyder på att vårdnadshavare i större utsträckning vill behålla barnets skolplacering i hemkommunen, vilket i sin tur kan bero på att vårdnadshavares nöjdhet med skolans tillgänglighetsarbete ökat.

Förslag på åtgärder för att öka andel elever i kommunala skolor

Skolchef och rektorer har föreslagit följande åtgärder:

- Marknadsföring, genom att exempelvis tydligare kommunicera goda resultat och arbetssätt (t.ex. i Viktigt i Vaxholm och på Vaxholms stads webb)
- Fortsatt bjuda in vårdnadshavare till skolorna, både nya och befintliga
- Väl genomförda föräldramöten
- Utveckla skolornas webbsidor med t.ex. korta filmer från varje skola
- Fortsatt genomföra besök från Kronängsskolans ledning i samtliga årskurs 6:or för att väcka intresse och nyfikenhet för skolan inför skolplacering i årskurs 7
- Utredda behov av och möjlighet till en central särskild undervisningsgrupp i kommunen samt grupp för elever med grav språkstörning
- Utveckla skolornas inom- och utomhusmiljöer

Riskbedömning och handlingsplan

Riskbedömningen omfattar följande plats/platser: Vaxholms stads förskolor och grundskolor	Datum: 2023-10-23	Riskbedömningen genomförd av: Åsa Häger, Christina Persson, Eva Axelsson, Pia Eklund, Annika Fogelström, Barbro Nyström
--	----------------------	--

Risk- och konsekvensbedömningen upprättas i syfte att kunna kartlägga eventuella risker som kan medföras när vi gör vissa förändringar för att få en budget i balans. Barn- och elevantalet minskar inom förskola och grundskola vilket resulterar arbetsbrist inom verksamheterna. Befattningarna som påverkas är lärare, speciallärare, förskollärare, resurspedagog, skolassistent och barnskötare.

Resultat av riskbedömning			Handlingsplan			
Riskkällor och risker	Allvarlig risk	Annan risk	Åtgärder	Ansvarig	Klart när?	Uppföljning/kontroll
Att minska antalet pedagoger kan leda till en ökad arbetsbelastning för de kvarvarande pedagogerna. Det kan påverka undervisningens kvalitet och därmed resultatet av barns/elevs utveckling och betyg. Risk: kan medföra hög arbetsbelastning och stress hos medarbetarna och en oro att inte leverera kvalitativt.	Medel		Anpassa tjänsterna utifrån krav och behörighet men även omfördela resurser vid behov, följa upp arbetsbelastningen med individuella avstämningar en till en för att tex. lyfta om pedagog upplever en för stor arbetsbelastning, men avstämningen kan även ske i grupp (ex. i lärarlag m.m.) Vidta åtgärder och följ upp att åtgärderna löser problemet (SAM, systematiskt arbetsmiljöarbete)	Rektor	Löpande	Kvartalsvis

Riskbedömning och handlingsplan

			Möjlighet till stödsamtal via företagshälsovården.			
<p>Minskad lärartäthet kan leda till större klasser/barngrupper och mindre individuell uppmärksamhet för eleverna/barnen.</p> <p>Risk: kan medföra hög arbetsbelastning och stress hos medarbetarna och upplevelsen att inte räckas till.</p>	Medel		Separat riskbedömning i samband med tjänstefördelningen HT 24	Rektor i samarbete med skyddsombud	VT 24	September - 24
<p>Minskad möjlighet till handledning och mentorskap för nya pedagoger. Svårigheter att behålla kompetenta pedagoger på lång sikt. Med färre pedagoger minskar möjligheten till utbytet av kollegialt lärande.</p> <p>Risk: kan medföra hög arbetsbelastning och stress hos medarbetarna.</p>		Låg	<p>Möjliggöra för kollegialt lärande på ex. APT och i arbetslagen. Säkra mötesstrukturer.</p> <p>Fortsatt stort fokus på kvalitet i verksamheterna vilket kan bidra till attraktiviteten för att arbeta och vilja fortsätta arbeta i staden.</p>	Rektor	Löpande	Utvärdera efter LÅ 24/25
<p>Att säga upp pedagoger kan skapa oro och en negativ arbetsmiljö för både kvarvarande pedagoger och de</p>	Medel		Göra en plan för hur vi ska kunna stötta upp och implementera arbetet.	Rektor	Löpande	Kvartalsvis/årligen

Riskbedömning och handlingsplan

<p>pedagoger som blir berörda av arbetsbristen.</p> <p>Risk: kan medföra omotiverade pedagoger vilket kan påverka den sociala arbetsmiljön negativt</p>			<p>Fånga upp/stötta och möta oro hos personal, ta tid till samtal och frågor.</p> <p>Regelbundna avstämningar</p> <p>Möjlighet till stödsamtal via företagshälsovården.</p>			
<p>Stora klasser och neddragningar inom utbildningsförvaltningen kan skapa reaktioner och ifrågasättande från våra vårdnadshavare och kommuninvånare om hur skolan ska kunna tillgodose alla elevers rätt till en likvärdig skolgång.</p> <p>Risk: kan medföra oro och stress hos medarbetarna</p>	Medel		<p>Göra en plan för hur vi som skola ska informera och möta upp frågor som kommer från allmänheten.</p>	Rektor	Löpande	Utvärdera efter LÅ 24/25
<p>Vissa befattningar inom utbildningsförvaltningen kommer i samband med anpassningen få sänkt sysselsättningsgrad.</p> <p>Risk: berörda medarbetare väljer att avsluta sin anställning och det blir svårt</p>			<p>Kartlägga möjligheten till heltid, går det att kombinera fler anställningar, vilka behörigheter har lärarna. Finns det fler lärare som inte arbetar full tid för tex partiell ledighet enligt föräldraledighetslagen eller studier.</p>	HR/Rektor	VT 24	Augusti 24

Riskbedömning och handlingsplan

<p>att rekrytera legitimerade lärare till deltidsanställning. Konsekvensen av det kan bli obehöriga lärare vilket då kan ge högre arbetsbelastning för våra legitimerade lärare.</p>						

Uppgifter markerade med * är obligatoriska

Nr.*A9:†	Rubrik*	Beskrivning*	Beslutsdatum*	Status*	Förvaltningens kommentar	Förvaltning	Uppskattad tidsåtgång (intern)	Uppskattade externa kostnader	Klart senast*
8	Nämndinitiativ (M)- Att införa dansämnet vid Vaxholms kulturskola för barn och unga.	Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur dans kan integreras i kulturskolans verksamhet med stöd av bidrag.	2022-09-26/§92 2022-12-05/§122		Förvaltningen får i uppdrag att ansöka om stadsbidrag för att tillfälligt införa dans inom kulturskolan. Återkoppla till nämnden med plan om stadsbidrag beviljas. Förvaltningen får i uppdrag att göra en intresseanalys. Förvaltningen informerar nämnden i december 2023 om uppdragets status. Pågående.				
	Utredningsuppdrag verksamhet	Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att förändra omfattningen på ett antal aktiviteter/områden som ej är lagstadgad verksamhet; 1. Ö-bidrag till Rindö förskola och Rindö skola. 2. Öppen förskola Utbildningsförvaltningen återrapporterar senast i maj 2023 tidplan för genomförande.	2023-03-13/§24		Punkt 1 Ö-bidrag beslutat 2023-09-25/§62 Punkt 2 Öppna förskolan beslutat 2024-03-11/§24 Genomförd - Stryks från listan				
	Utredningsuppdrag Rindöskola	1. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda befintlig kvalitet på Rindö skola. 2. Utbildningsförvaltningen återrapporterar senast i september 2023 tidplan för genomförande av utredning.	2023-04-17/§33		Planerad återrapportering april 2024				
	Utredningsuppdrag särskild språkavdelning	1. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda fortsatta behov av särskild språkavdelning inom förskolan och eventuella förslag på alternativ. 2. Utbildningsförvaltningen återrapporterar senast i september 2023 tidplan för genomförande av utredning	2023-04-17/§34		Planerad återrapportering april 2024				
	Uppföljning av kvalitet Rindö och Vaxö skola	Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med hur stor besparingen blev och en analys och redovisning om att sammanslagningen av rektorsområdet Rindö skola och Vaxö skola har lett till att de ekonomiska förutsättningarna har förbättras och möjliggjort att en större andel av grundbeloppet har gått till lärare, elevhälsa och god utbildning. Besvaras i tidigare beställd utredning kopplat till Rindö skola.			Planerad återrapportering april 2024				

Bevakningslista

Nr.*	Rubrik*	Beskrivning*	Beslut	Status*	Förvaltningens kommentar	Förvaltning	Klart
1	Nya slöjdlokaler Vaxö		BUN 2017/§45 (KS 2017/§65), BUN 2021/§125	Pågående	Genomförandebeslut KS 2021-11-25	Uppdrag SBN	
2	Utbyggnad av Resarö skola		BUN 2015/§23 (KS 2015/§46), BUN 2021/§126	Pågående	Utreda vad som kan inrymmas i befintliga byggnader.	Uppdrag SBF	
4	Ny förskola Norrbegret		KS 2017/§105	Pågående	Utbildningsförvaltningens lokalförsörjningsplaner 2023 innebär att en fördjupad förstudie kommer genomföras under våren 2024	Uppdrag PLU	
5	Underhålls- och investeringsplaner		BUN 2018/§101 KS 2019/§12	Pågående	Arbete pågår i samverkan ekonomi och fastighet, våren 2021	Uppdrag TFK	

Kommunledningskontoret
Anton Hallström
Nämndsekreterare/utredare

Redovisning av delegeringsbeslut till 2024-04-15

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Förvaltningen redovisar följande delegeringsbeslut:

Rapport delegeringsbeslut Evolution till 2024-04-15 §§15-24

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2024-04-02

Rapport delegeringsbeslut Evolution till 2024-04-15 §§15-24

s. 119-120 undantagna publicering på webbplats med hänvisning till dataskyddslagstiftning.